

Návrh portfolia produktů pro zabezpečení se na důchodový věk

Bc. Vendula Žampachová

Diplomová práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Vendula ŽAMPACHOVÁ**

Osobní číslo: **M08425**

Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**

Studijní obor: **Finance**

Téma práce: **Návrh portfolia produktů pro zabezpečení se na důchodový věk**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Popište princip a fungování penzijního připojištění a systém penzijních fondů.
- Popište možnosti a výhody investování do životního pojištění a penzijních fondů.

II. Praktická část

- Analyzujte produkty umožňující dlouhodobé spoření u jednotlivých penzijních fondů a pojišťovacích společností na trhu ČR.
- Navrhněte kombinaci portfolia finančních produktů s cílem zachování životního standardu v důchodovém věku pro různé věkové skupiny.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] CIPRA, T. Pojistná matematika: teorie a praxe. 1.vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 1999. 398 s. ISBN 80-86119-17-3.
[2] DUCHÁČKOVÁ, E. Principy pojištění a pojištnictví. 2.aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
[3] KAMENÍKOVÁ, B., POLÁCH, J., KRÁL', M. Bankovníctví a pojištnictví. 1. vyd. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. 160 s. ISBN 978-80-7318-655-5.
[4] ŠULC, J. Penzijní připojištění. 2.aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2004. 196 s. ISBN 80-247-0772-1.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jiří Polách
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání diplomové práce: 29. března 2010
Termín odevzdání diplomové práce: 3. května 2010

Ve Zlíně dne 29. března 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 2.5.2010

Šaupachov

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihledne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

V této diplomové práci navrhuji portfolio produktů pro zabezpečení se na stáří, tak aby byl zachován životní standart daného klienta. Jelikož v dnešní době se klade čím dál větší důraz na spoření pro důchodový věk, v teoretické části popíši důchodový systém a jeho formování až do nynější podoby. Uvedu podmínky pro získání starobního důchodu, jako jednu ze složek příjmu ve stáří. Dále se zaměřím na vysvětlení základních pojmů životního pojištění a penzijního připojištění. Praktická část se potom věnuje přehledu průměrných důchodů, trhu a vybraným společnostem životního pojištění a penzijním fondům. Závěr se věnuje jednotlivým návrhům pro konkrétní klienty.

Klíčová slova: důchodový systém, penzijní připojištění, životní pojištění, investiční životní pojištění, kapitálové životní pojištění, důchodové pojištění, penzijní fondy, starobní důchod

ABSTRACT

In this thesis I propose the portfolio of products for pension security. Since today we should put a growing emphasis on saving for retirement, in theoretical part I will describe about the pension system and its formation to current form. I will also specify conditions for obtaining a pension as one of the components of retirement income. Next I will focus on explaining basic concepts of life insurance and pension. The practical part is devoted to an overview of an average income, a market and successful companies of life insurance and pension funds. Conclusion of the study focuses on individual proposals for specific clients.

Keywords: pension system, pension, life insurance, life insurance investment, capital life insurance, pension insurance, pension funds, old age pension

Motto:

„Intelligence plus karakter – to je cílem skutečného vzdělání.“

Dr. Martin Luther King, Jr.

Prostřednictvím této práce bych chtěla poděkovat svému vedoucímu diplomové práce Ing. Jiřímu Poláchovi za jeho cenné rady, připomínky a možnosti konzultací, které mi usnadnily a pomohly při zpracovávání této diplomové práce.

Dále bych chtěla poděkovat rodině a svým nejbližším za podporu nejen v posledních měsících, ale i v průběhu celého studia.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 DŮCHODOVÝ SYSTÉM V ČESKÉ REPUBLICE	14
1.1 POČÁTKY DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU.....	14
1.2 SOUČASNÝ STAV DŮCHODOVÉHO SYSTÉMU.....	15
1.3 PENZIJNÍ SYSTÉMY	16
1.4 STAROBNÍ DŮCHOD	18
1.5 DŮCHODOVÁ REFORMA	24
2 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	27
2.1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	27
2.2 POJIŠTĚNÍ PRO PŘÍPAD SMRTI.....	28
2.3 POJIŠTĚNÍ PRO PŘÍPAD DOŽITÍ	28
2.3.1 Důchodové pojištění.....	29
2.4 POJIŠTĚNÍ PRO PŘÍPAD SMRTI NEBO DOŽITÍ (SMÍŠENÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ)	29
2.4.1 Kapitálové životní pojištění	29
2.4.2 Investiční životní pojištění	30
2.5 PŘIPOJIŠTĚNÍ K ŽIVOTNÍMU POJIŠTĚNÍ.....	31
3 PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ	34
3.1 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PENZIJNÍHO PŘIPOJIŠTĚNÍ	34
3.2 PŘÍSPĚVKY NA PENZIJNÍM PŘIPOJIŠTĚNÍ	35
3.3 NÁROKY VYPLÝVAJÍCÍ Z ÚČASTI NA PENZIJNÍM PŘIPOJIŠTĚNÍ	36
3.3.1 Druhy penzí	36
3.3.2 Jednorázové vyrovnání.....	37
3.3.3 Odbytné	37
3.4 PENZIJNÍ FONDY	37
II PRAKTICKÁ ČÁST	39
4 DŮCHODOVÝ SYSTÉM A STAROBNÍ DŮCHOD	40
5 TRH ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	42
5.1 ČESKÁ POJIŠŤOVNA, A.S.	44
5.2 AVIVA ŽIVOTNÍ POJIŠŤOVNA, A. S.	49
5.3 KOOPERATIVA, A.S., VIENA INSURANCE GROUP.....	52
6 PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ	56
6.1 PENZIJNÍ FONDY	56
6.2 POROVNÁNÍ PENZIJNÍCH FONDŮ.....	59
7 NÁVRHY PORTFOLIA PRODUKTŮ	65

7.1	MODELOVÝ PŘÍKLAD 1	66
7.2	MODELOVÝ PŘÍKLAD 2	69
7.3	DOPORUČENÍ.....	77
ZÁVĚR		80
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY		82
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		87
SEZNAM OBRÁZKŮ		88
SEZNAM TABULEK.....		89
SEZNAM PŘÍLOH.....		90

ÚVOD

Při výběru tématu mě zaujalo vypracování návrhu portfolia produktů pro zabezpečení se na stáří. V dnešní době se toto téma stává více a více aktuálním. Nejenom proto, že se z tisku dočítáme, že schodek na penzijním účtu se potácí ve ztrátě, ale i další aspekty nastiňují situaci, kdy pro současné ročníky bude spoření jeden ze způsobů, jak si zajistit finanční prostředky na důchod.

Cílem diplomové práce je navrhnout takové portfolio, aby se zajistil životní standard jednotlivých věkových skupin ve stáří. V teoretické části proto popisuji důchodový systém od jeho prvopočátku až po současný stav. Dozvíte se, jaké typy penzijních systémů máme, jaký se aplikuje v České republice a jaké změny se chystají v rámci důchodové reformy. Zaměřím se i na starobní důchody a na podmínky, které musí důchodce splňovat. Kdy požádat a kde o starobní důchod. Co všechno se počítá do pojistných let.

V kapitole o životním pojištění popisuji jeho typy. Můžete uzavřít smlouvy pro případ dožití, pro případ smrti nebo pro případ smrti nebo dožití. Dále životní pojištění můžeme dělit na investiční, kapitálové životní pojištění a důchodové životní pojištění. U každého typu smlouvy klient může uzavřít i tzv. připojištění, o kterých se též zmiňuji.

U kapitoly o penzijním připojištění popisuji, co to vlastně penzijní připojištění je, jaké jsou podmínky, které musí klient splňovat. Jaké výhody získáte tj. jak velké státní příspěvky obdrží účastník při splnění zákonem daných podmínek, jestli má účastník nárok na daňové zvýhodnění a v neposlední řadě jakou formou finanční prostředky po uplynutí smlouvy získá.

Analytická část rozebírá vývoj a predikce průměrného důchodu, trhem životního pojištění a vybranými společnostmi, zabývajícími se životním pojištěním. Podkapitoly rozebírají jednotlivé produkty vybraných pojišťoven, a jejich výhody. Další kapitola popisuje penzijní fondy, jejich výnosnost, nákladovost, počet účastníků, čím jsou spolu i podle těchto kritérií srovnávány.

Projektová část se zabývá už konkrétněji návrhy pro jednotlivé věkové skupiny. Zvolila jsem variantu srovnání i jednotlivých pohlaví. Jak velký rozdíl je v měsíčním placeném pojistném mezi mužem a ženou a jakou částku každý z nich na konci pojistné doby získá. Pro porovnání jsem vybrala investiční životní pojištění, kapitálové životní pojištění a důchodové životní pojištění. Ze zajímavosti porovnat, jak se jednotlivé produkty liší v naspo-

řených částkách a který by byl výhodnější pro daného klienta. Portfolio se potom bude skládat ze tří složek – starobního důchodu, životního pojištění a penzijního připojištění.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 DŮCHODOVÝ SYSTÉM V ČESKÉ REPUBLICE

Důchodové systémy značně ovlivňují ekonomiku jednotlivých států. Mandatorní výdaje v podobě výplat důchodů jsou tradičně největší položkou státního rozpočtu. [26]

1.1 Počátky důchodového systému

Český důchodový systém má dlouholetou tradici. Byl inspirován Bismarckovým návrhem sociálního pojištění v Německu. Taaffe ji zavedl jako reformu sociálního pojištění v českých zemích Rakousko-uherské říše v roce 1888-1889. [55]

První Československá republika poté převzala císařské právní předpisy v sociální oblasti v roce 1918. V té době existovalo mnoho speciálních programů. Během 2. Světové války byl připraven nový důchodový systém založený na celoplošném pokrytí. Důvodem pro takový krok byl, že aktiva penzijních fondů byly použity během války nacisty nebo ztratily svou hodnotu. Nový moderní důchodový systém byl zaveden v roce 1948. Pojištění bylo poprvé nabídnuto i osobám samostatně výdělečně činným. Nicméně, nová ustanovení a změny po roce 1948 byly ovlivněny Sovětským svazem. Stát převzal péči o občany – tyto změny by mohly být označeny jako "od sociálního pojištění na sociální zabezpečení". [55]

Milníky v systému důchodového pojištění v průběhu komunistického období [55]:

- reforma v roce 1952 - pojištění se zrušilo, důchody se financovali ze státního rozpočtu [55]
- 1956 zavedena kategorie pracovníků, snížil se věk odchodu do důchodu [55]
- 1960 zaveden maximální důchod [55]
- 1964 diferenciací důchodového věku žen podle počtu vychovaných dětí [55]

Přesto některé prvky původního pojištění zůstaly. Důchodový systém stále do jisté míry zahrnoval délku pracovní doby a výdělek. [55]

V 90. letech prošel systém několika fázemi důchodové reformy [55]:

1. etapa (1990 - 1992) - výsadní postavení vybraných skupin lidí bylo zrušeno, zákonodárci dali v platnost pravidelné úpravy důchodů a byl založen nový, samostatný správní orgán k řešení důchodového systému. [55]

2. etapa (1993 - 1995) – v roce 1994 zavedení dobrovolného penzijního pojištění, čímž se rozšířila oblast působnosti pro zabezpečení se na důchodový věk. [55]
3. etapa (1996 – nyní)
 - 1996 byl přijat nový zákon o důchodovém pojištění [55]
 - 1997 díky ekonomické krizi v zemi byla zavedena přísnější pravidla pro penzijní úpravy a omezení některých náhradních dob pojištění [55]
 - 2000 daňové úlevy spojené s dobrovolným spořením u penzijního připojištění [55]
 - 2001 přísnější podmínky pro předčasný odchod do důchodu [55]

1.2 Současný stav důchodového systému

Při zmínkách o důchodových systémech, ať už současných nebo budoucích, se mluví o tzv. pilířích, na kterých je každý systém postaven. [28]

Český důchodový systém tvoří v současné době v podstatě dva pilíře[27]:

- Sociální pojištění: základní povinný dávkově definovaný, tzv. PAYG pilíř[27],
- Penzijní připojištění: doplňkový dobrovolný, příspěvkově definovaný pilíř[27].

Sociální pojištění

Do sociálního pojištění můžeme zahrnout nejen důchodové pojištění (výplata důchodů), ale také sociální podporu (mateřská dovolená, péče o zdravotně postiženou osobu...) a sociální pomoc (řeší situace sociální nebo hmotné nouze). [28]

První pilíř je tradiční oporou systému pojistné ochrany občanů. Jeho mechanismu v zásadě využívá veškerá populace. Účast na sociálním pojištění je ve většině případů stanovena jako povinná a jeho finanční krytí se provádí povinnými odvody do státního rozpočtu. [28]

První pilíř většinou bývá financován metodou průběžného financování. Financování je založeno na solidaritě mezi generacemi, kdy dnes vyplácené penze jsou hrazeny z příspěvků dnešních aktivních (tj. výdělečně činných) občanů. Jejich nárok na penzi by měl být na oplátku po uplynutí příslušné doby financován z příspěvků pozdějších generací, a tak[28]

v zásadě nezávisí na objemu příspěvků, které jednotlivec během svého produktivního věku skutečně odvedl. [28]

Penzijní připojištění

Většinou jde o dobrovolné systémy kolektivního pojištění, které jsou organizovány, buď v podnicích pro vlastní zaměstnance (režimy vyplývající z kolektivního ujednání nebo z pracovní smlouvy), ve skupinách sdružujících různé profese (např. advokáty, notáře, lékárníky) nebo případně v jiných sociálních skupinách vytvořených za tímto účelem (příkladem jsou účastníci jednotlivých penzijních fondů vytvořených v rámci penzijního připojištění v České republice). [29]

Přívlastek doplňkové vyjadřuje skutečnost, že tyto systémy doplňují důchody vyplácené ze sociálního pojištění. Pro tyto systémy neexistuje žádná zřizovací povinnost, takže to jsou systémy dobrovolné. V některých zemích ovšem existují povinné doplňkové systémy zřizované z titulu kolektivních smluv. Jestliže pro sociální pojištění je typické průběžné financování, v penzijním připojištění se téměř vždy vytváří určité finanční fondy. Tyto fondy mohou nabývat značných objemů a jsou často podstatným stimulem makroekonomického růstu, neboť představují významný zdroj dlouhodobého kapitálu. [29]

1.3 Penzijní systémy

Příspěvkově definovaný penzijní systém (defined contribution)

Tento systém předem definuje určitým způsobem výši příspěvku, které účastníci, zaměstnavatel či stát mají odvádět a odtud se pak stanoví výše dávek, které je možné dále vyplácet. Přitom dávky, jejichž přesná výše není předem známá, představují tolik, kolik lze v systému dosáhnout nejen v závislosti na odvedených či v budoucnu předpokládaných příspěvcích, ale také v závislosti na vývoji demografických a ekonomických parametrů včetně skutečné či v budoucnu předpokládané kapitálové výnosnosti. Pokud se tyto parametry vyvíjejí z hlediska penzijního plánu příznivě, může dojít k vylepšení dávek, v opačném případě, k jejich zhoršení. Těmto změnám jsou účastníci vystaveni při odchodu do důchodu. Pojistně-matematické výpočty potřebné pro příspěvkově definované penzijní plány jsou většinou jednodušší. [30]

Dávkově definovaný penzijní systém (defined benefit)

Předem definuje určitým způsobem výši dávek, které účastníci mají pobírat, a odtud se pak stanoví potřebná výše finančních nákladů, tedy i výše vyžadovaných příspěvků. I zde existuje vedle závislosti na vyměřených dávkách podstatná závislost finančních nákladů na vývoji demografických a ekonomických parametrů. Kolísání těchto parametrů působí na rozdíl od příspěvkově definovaných penzijních plánů více účastníci v aktivním věku než penzisté. Odpovídající pojistně-matematické výpočty zde mohou být poměrně složité. [30]

Hybridní penzijní systém

Jedná se kombinaci příspěvkově definovaných a dávkově definovaných přístupů. V takových případech je např. výše příspěvků účastníka předepsána jako v příspěvkově definovaných penzijních systémech, zatímco výše doplňovacího příspěvku zaměstnavatele v účastníkův prospěch je dopočtena v duchu dávkově definovaných penzijních plánů s cílem dosáhnout předepsanou výší dávek. Také systém penzijního připojištění v České republice je podle zákona sice příspěvkově definovaný, ale dovoluje výjimku spočívající v tom, že v případě invalidní penze může být použit dávkově definovaný přístup. [30]

Průběžné financování penzijního systému (pay-as-you-go)

Průběžné financování je charakteristické tím, že příspěvky plynoucí od aktivních účastníků se okamžitě rozdělí a vyplatí oprávněným poživatelům dávek dle jejich okamžitých nároků. Jedná se o pouhé přerozdělení, aniž by se vytvářel nějaký fond. To má některé závažné důsledky[31]:

- průběžné financování spoléhá na solidaritu mezi generacemi takového plánu; průběžné financování je proto velmi citlivé na demografický vývoj a vývoj produktivních schopností aktivní populace[31];
- nelze zde počítat se zhodnocováním prostředků plánu pomocí kapitálových výnosů, ale na druhé straně lze flexibilně vyrovnávat inflaci apod. [31]

Průběžné financování je dnes nejrozšířenější způsob financování sociálního pojištění z následujících důvodů [31]:

- toto financování představovalo nejúčinnější lék pro velké penzijní systémy, jejichž fondy byly zdecimovány válkou a inflací [31];

- stát jako organizátor sociálního pojištění by se v případě masivní kapitalizace penzí mohl stát rozhodujícím vlastníkem domácí ekonomiky; při vzniku takového plánu je možné hned od počátku vyplácet vyšší penze a nejsou problémy se staršími účastníky, kteří by mohli přispívat do plánu jen omezenou dobu. [31]

Fondové financování

Fondové financování je charakteristické tím, že se v tomto případě zakládá fond pro všechny (i budoucí) závazky penzijního plánu jejich systematickou kapitalizací. U fondového financování se důraz přesouvá na investiční činnost penzijního plánu a dosahovanou kapitálovou výnosnost. Typickým reprezentantem fondového financování jsou již podle názvu penzijní fondy. [31]

1.4 Starobní důchod

Starobní důchod může získat občan, který dosáhl důchodového věku a splnil potřebnou dobu pojištění. [46]

Potřebná doba pojištění se bude postupně zvyšovat až na 35 let a to tímto tempem[45]:

- 25 let pro ty, co dosáhli důchodového věku před rokem 2010[45],
- 26 let v roce 2010[45],
- 27 let v roce 2011, a zvyšuje se vždy o 1 rok každý následující rok. [45]

Ti, kteří nemají potřebnou dobu pojištění, mají šanci, jestliže získali dobu pojištění nejméně[45]:

- 15 let a dosáhli před rokem 2010 věku aspoň 65 let[45],
- 16 let a dosáhli v roce 2010 věku aspoň o 5 let vyššího, než je důchodový věk pro muže stejného data narození, a zvyšuje se vždy o 1 rok každý následující rok. [45]

Rozlišujeme doby důchodového pojištění a náhradní doby důchodového pojištění. Náhradní doba důchodového pojištění je doba, kdy občan neodvádí pojistné, přesto tato doba vstupuje do výpočtu důchodu a nároku na tento důchod. [44]

Doba důchodového pojištění se počítá pro nárok na důchod i výši důchodu plně, náhradní doba důchodového pojištění vstupuje do nároku na tento důchod z určitého procenta, pokud ale byly náhradní doby důchodového pojištění získané před 1. lednem 2010, tak se i ony započítávají v plné výši. Např. doba studia na střední škole, vyšší odborné a vysoké škole, která se nepovažuje za dobu pojištění, ale byla získaná před 1. lednem 2010, hodnotí se jako doba pojištění / náhradní doba pojištění. [44]

Doba důchodového pojištění:

- soustavná příprava na budoucí povolání studiem na střední nebo vyšší odborné škole před rokem 1996 a to do dosažení věku 18 let[44],
- pracovní poměr [44],
- služební poměr [44],
- členství v družstvu, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro družstvo práci, za kterou jsou jim odměňováni [44],
- společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti, jestliže mimo pracovněprávní vztah vykonávají pro ni práci, za kterou jsou touto společností odměňováni [44],
- samostatná výdělečná činnost, pokud je s ní spojena účast na důchodovém pojištění [44],
- činnost na základě dohody o pracovní činnosti [44],
- činnost soudců [44],
- členů zastupitelstev územních samosprávných celků, jestliže jsou jim vypláceny odměny jako členům zastupitelstev územních samosprávných celků, kteří tyto funkce vykonávají jako uvolnění[44],
- dobrovolnická práce pracovníků pečovatelské služby. [44]

Náhradní doby důchodového pojištění:

- soustavná příprava na budoucí povolání studiem na střední nebo vyšší odborné škole nebo vysoké škole v České republice, a to po dobu prvních šesti let tohoto studia po dosažení věku 18 let před rokem 2010[44],
- vedení v evidenci úřadu práce jako uchazeče o zaměstnání po dobu, po kterou jim náleží podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci, a dále v rozsahu nejvýše tří let, po kterou jim tato podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci nenáleží, před rokem 1996 bez omezení [44],
- osoby se zdravotním postižením zařazené v teoretické a praktické přípravě pro zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost [44],
- vojenská služba v ozbrojených silách České republiky, pokud nejde o vojáky z povolání a vojáky v další službě, osob konajících civilní službu (do roku 2004) [44],
- osobní péče o dítě ve věku do čtyř let [44],
- osobní péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost) nebo osobu jakéhokoliv věku, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), pokud spolu žijí v domácnosti; podmínka domácnosti se nevyžaduje, pokud jde o blízkou osobu [44],
- pobírání plného invalidního důchodu (invalidního důchodu ve třetím stupni) z českého pojištění, a to do dosažení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod; za poživatele invalidního důchodu se pro účely účasti na pojištění považují také osoby, které nepobírají invalidní důchod, avšak splňují podmínky nároku na tento důchod a pobírají výsluhový příspěvek nebo příspěvek za službu podle zvláštních zákonů [44],
- pobírání dávek z nemocenského pojištění [44],
- dočasná pracovní neschopnost, která trvá po skončení výdělečné činnosti zakládající účast na nemocenském pojištění, pokud tato neschopnost nevznikla úmyslně, zároveň vznikla v době této výdělečné činnosti, po dobu karantény nebo v ochranné lhůtě a nebo po dobu trvání podpůrní doby u ošetřovného a po dobu trvání podpůrní doby u peněžité pomoci v mateřství v období před porodem. [44]

Pokud dané osobě chybí léta do doby pojištění, může si svoji bilanci vylepšit dobrovolnou účastí na důchodovém pojištění. Pokud má tzv. kvalifikovaný důvod, je to možné bez časového omezení, v ostatních případech nejvýše v rozsahu 10 let. [43]

Kvalifikovanými důvody jsou:

- o jakémkoliv studium po roce 2009[43],
- nezaměstnanost [43],
- dlouhodobá dobrovolnická služba [43],
- zaměstnání v cizině a činnost na území ČR ve prospěch zahraničního zaměstnavatele [43],
- doba pobytu v cizině, po kterou osoba následuje svého manžela, který v cizině působil v diplomatických službách ČR[43],
- doba, po kterou byla osoba poslancem Evropského parlamentu. [43]

Důchodový věk

Hlavním ukazatelem výpočtu důchodového věku je datum narození. U pojištěnců narozených mezi lety 1936 až 1968 nám zobrazuje důchodový věk příloha č. U pojištěnců narozených po roce 1968 činí důchodový věk [42]:

- u mužů 65 let[42],
- u žen
 - o 62 let, pokud vychovaly alespoň 4 děti [42],
 - o 63 let, pokud vychovaly 3 děti [42],
 - o 64 let, pokud vychovaly 2 děti [42],
 - o 65 let. [42]

Individuální důchodový věk

Vedle tohoto důchodového věku existuje i individuální důchodový věk, který vychází ze zařazení zaměstnání do pracovní kategorie. To stejné platí pro zaměstnance pracující ve služebním poměru. [42]

Předčasný důchod

Možnost odejít do důchodu ještě před dosažením důchodového věku platí pro ty pojištěnce, kteří [42]

- dosáhli alespoň věku 60 let, pokud jejich důchodový věk činí alespoň 63 let, nebo [42]
- do dosažení důchodového věku jim ode dne, od něhož se starobní důchod přiznává, chybí nejvýše 3 roky, pokud je jejich důchodový věk nižší než 63 let. [42]

Existují i další možnosti, kdy lze odejít do předčasného důchodu, ty se týkají osob pobírajících některý z invalidních důchodů. [42]

Vyměřovací základ

Základem výpočtu důchodu je roční vyměřovací základ, který získáme, vynásobíme-li vyměřovací základ (jednoduše naše příjmy v daném roce) koeficientem nárůstu všeobecného vyměřovacího základu. Tento roční vyměřovací základ pak vydělíme rozdílem počtu kalendářních dnů za daný rok a počtem vyloučených dnů a vynásobíme číslem 30,4167 (to je průměrný počet dní v kalendářním měsíci). Výsledkem je osobní vyměřovací základ, který se dále redukuje. Do první redukční hranice se počítá celý, rozdíl nad první redukční hranicí ve výši 30 % a rozdíl nad druhou redukční hranicí ve výši 10 %. Takto redukovaný osobní vyměřovací základ je brán jako výpočtový základ, který vstupuje do finálního vzorce pro výpočet důchodu. [41]

Výše základní výměry je stanovena pevnou částkou, 2170 Kč měsíčně. Výše procentní výměry se stanoví jako 1,5 % výpočtového základu za každých 365 dní pojištění. Minimální výše procentní výměry je přitom 770 Kč měsíčně. Výše předčasného starobního důchodu je též stanovena na 2170 Kč měsíčně. Dochází ke snížení procentní výměry a [40] to za kaž-

dých i započatých 90 kalendářních dnů z doby ode dne, od kterého se přiznává starobní důchod, do dosažení důchodového věku o [40]

- 0,9 % výpočtového základu za období prvních 720 kalendářních dnů [40],
- 1,5 % výpočtového základu za období od 721. kalendářního dne [40].

I v tomto případě je stanovena minimální výše procentní výměry na 770 Kč měsíčně. [40]

Podání žádosti

Žádost lze podat nejdříve tři měsíce přede dnem přiznání důchodu. Pokud ale žádost podat občan dříve (nejvýše pět měsíců předem), ČSSZ řízení přeruší a pokračuje v něm až od prvního dne, kdy mohla být žádost podána. Pokud žádost podá občan více než pět měsíců předem, ČSSZ řízení zastaví a už se k němu nevrací. Žádosti o důchod sepisují okresní (v Praze Pražská, v Brně Městská) správy sociálního zabezpečení. [39]

Náležitosti:

- občanský průkaz (u cizinců pas či povolení k pobytu) [39],
- doklady o studiu, popřípadě učení (i nedokončeném) přicházejí-li v úvahu [39],
- údaje o dobách pojištění od ukončení povinné školní docházky do současné doby [39],
- doklady o výkonu vojenské služby [39],
- doklady prokazující výchovu dětí, resp. péči o dítě do 4 let věku (formou čestného prohlášení) [39],
- potvrzení zaměstnavatele o vyplácených náhradách za ztrátu na výdělků po skončení pracovní neschopnosti náležející za pracovní úraz (nemoc z povolání), přichází-li v úvahu [39],
- potvrzení zaměstnavatele o zvláštním příspěvku horníkům, vypláceném před rokem 1996, přichází-li v úvahu [39],
- pokud bude důchod vyplácen na účet u peněžního ústavu, je nutné k žádosti přiložit vyplněný a bankou potvrzený tiskopis Žádost o zařízení výplaty důchodu poukazem na účet (na vlastní účet nebo na účet manžela/ky) [39],

- doklady potvrzující zaměstnání v cizině (uvádí se název a adresa cizozemského nositele pojištění a cizozemské číslo pojištění) [39],
- evidenční list důchodového pojištění z posledního zaměstnání. [39]

1.5 Důchodová reforma

Současný důchodový systém nedokáže čelit dopadům demografického vývoje, kterými jsou především [32]

- prodlužující se střední délka života[32],
- růst podílu starších osob na celkové populaci (podíl osob starších 60 let by se měl v následujících 50 letech zvýšit ze současných 20 % na více než 35 %)[32],
- růst počtu důchodců při současném poklesu počtu ekonomicky aktivních. [32]

Základní důchodové pojištění je především v důsledku očekávaného demografického vývoje dlouhodobě finančně neudržitelné. [32]

Proto je tu návrh důchodové reformy, který by měl pomoci tyto problémy řešit. Změna, kterou pocítí většina z nás, spočívá v postupném zvyšování věkové hranice odchodu do důchodu. Po roce 2030 by měli již všichni muži odcházet do penze v 65 letech. Ženy této hranice dosáhnou v závislosti na počtu vychovaných dětí až v roce 2043. Prodlouží se také minimální doba pojištění potřebná pro přiznání důchodu ze současných 25 na 35 let a také podstatně větší roli začne hrát individuální připojištění. Tyto změny by se měly dotknout pouze dnešní mladé a střední generace. Starší lidé, právě tak jako současní důchodci, budou nadále pobírat penze, pravidelně valorizované nad rámec inflace. [33]

Tři etapy důchodové reformy

V první etapě je připraveno paragrafované znění změn, jejichž úkolem je[33]:

- pokračovat v postupném diferencovaném zvyšování věkové hranice pro nárok na starobní důchod s cílem dosáhnout věkové hranice 65 let pro muže i ženy (po roce 2030) [33],
- sjednotit věkovou hranici žen a mužů pro „trvalý“ nárok na vdovský/vdovecký důchod[33],

- postupně prodloužit potřebnou dobu pojištění pro nárok na starobní důchod z 25 na 35 let (včetně náhradních dob pojištění) [33],
- přehodnotit stávající definici invalidity[33],
- transformovat invalidní důchod na důchod starobní při dovršení věku 65 let[33],
- zvyšovat procentní výměru starobního důchodu i za dobu výdělečné činnosti při souběžném pobírání poloviny starobního důchodu[33],
- při stanovení výše procentní výměry invalidního důchodu odstupňovat procentní sazbu za každý celý rok doby pojištění (včetně dopočtené doby) podle stupně invalidity. [33]

Druhá etapa se zabývá dobrovolným penzijním připojištěním se státním příspěvkem a dále produkty komerčních pojišťoven, zejména životního pojištění (tzv. „soukromé důchody“). Změny v základním důchodovém pojištění budou ve II. etapě důchodové reformy doplněny o opatření v oblasti soukromých důchodů. Opatření by měla zejména[34]:

- vytvořit další motivace pro účast v doplňkovém připojištění (spoření) na stáří[34],
- zprůhlednit systém pro účastníky. [34]

Klíčový je v tomto nový zákon o penzijním spoření, který přivede tyto změny[34]:

- minimální výše příspěvku bude 100 Kč[34],
- minimální státní příspěvek 50 Kč se bude pojít s vkladem 300 Kč[34],

Tab. 1. Přehled výše státních příspěvků [34, vlastní úprava]

Měsíční platba	Státní příspěvek
300 - 399 Kč	50 Kč + 40 % z částky nad 300 Kč
400 – 499 Kč	90 Kč + 30 % z částky nad 400 Kč
500 – 599 Kč	120 Kč + 20 % z částky nad 500 Kč
600 – 699 Kč	140 Kč + 10 % z částky nad 600 Kč
700 Kč a více	150 Kč

- nebude se mluvit o penzijních fondech, ale penzijních společnostech[34],
- zaměstnavatel nebude moci ovlivňovat zaměstnance při výběru penzijní společnosti[34],

- penzijní společnost bude moci účtovat poplatek za převod prostředků k jiné penzijní společnosti[34],
- účastník si bude moci vybrat mezi povinným konzervativním, povinným smíšeným a povinným dynamickým fondem[34],
- dojde k oddělení majetku akcionářů a klientů. [34]

V rámci třetí etapy důchodové reformy bude řešena diversifikace zdrojů pro příjmy ve stáří s možností částečné volby pojištěnců k vyvázání se (opt – out) ze základního důchodového pojištění do soukromého systému. [35]

Pojištěncům bude dána možnost volby, zda jejich důchod bude plynout pouze ze základního důchodového pojištění nebo částečně i ze spořicího pilíře důchodového systému. [35]

Pojištěnci by si tedy nevolili, zda budou či nebudou platit příspěvky na důchodové pojištění, ale pouze jaké budou zdroje financování jejich budoucích důchodů. [35]

2 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Životní pojištění znamená v podstatě totéž jako pojištění osob, jedná se přitom obvykle o dlouhodobější pojistné smlouvy, které obecně mají zajistit finanční podporu při ztrátě příjmu. [1]

V minulosti byl větší význam v životním pojištění přikládán krytí rizika úmrtí v návaznosti na krytí potřeb finančně závislých osob při úmrtí pojištěného. V současné době se větší význam přisuzuje zařazování rizika dožití nebo kombinace obou rizik. [2]

2.1 Obecná charakteristika životního pojištění

Životní pojištění zahrnuje krytí ohrožujících životy lidí. V životním pojištění jsou kryta dvě základní rizika, a to riziko úmrtí a riziko dožití. [2]

Životní pojištění můžeme obecně rozdělit na[4]:

- pojištění riziková – není zde jasné, zda pojistná událost nastane. Pokud nenastane, tak pojišťovna neposkytne žádné pojistné plnění. Pojistné se zde během pojistného období v pojišťovně spotřebuje na pokrytí rizik[4],
- pojištění rezervotvorná – tvoří se rezerva na výplatu sjednaných pojistných plnění v budoucnosti. Zde se pojistní plnění vyplácí téměř vždy. [4]

Životní pojištění můžeme dále dělit na[2]:

- pojištění pro případ smrti [2],
- pojištění pro případ dožití[2],
- pojištění pro případ smrti nebo dožití. [2]

Zákon o daních z příjmů umožňuje odepisovat ze základu daně z příjmů příspěvek na životní pojištění, když maximální odečitatelná částka činí 12 000 Kč ročně. Pro uplatnění daňového odpočtu je třeba splnit zákonem stanovené podmínky. [36]

Tou základní je tzv. 60/60, tj. výplata pojistného plnění je v rámci pojistné smlouvy sjednána až po 5 letech (60 měsících) od uzavření pojistné smlouvy a současně nejdříve[37] v kalendářním roce, v jehož průběhu dosáhne poplatník 60 let věku. Další podmínkou je, že osoba pojištěného je shodná s osobou plátce pojištění a plátce daně z příjmu. [37]

Pro odečet zaplaceného pojistného musí pojistné smlouvy splňovat ještě i další podmínku, kterou je minimální pojistná částka, která činí[37]:

- u smluv s pojistnou dobou od 5 do 15 let 40 000 Kč[37],
- u smluv s pojistnou dobou nad 15 let 70 000 Kč[37],
- u důchodového pojištění se za minimální pojistnou částku považuje odpovídající jednorázové plnění při dožití. [37]

2.2 Pojištění pro případ smrti

Toto pojištění kryje pouze riziko úmrtí a bývá také nazýváno rizikovým životním pojištěním. Důvodem pro sjednání tohoto pojištění je zajištění jistiny úvěru nebo zabezpečení pozůstalých pojistného. Pojištění pro případ smrti se vyskytuje v několika podobách. Základním členěním je doba, na kterou je toto pojištění sjednáno. [2]

Dočasné pojištění pro případ smrti kryje riziko pouze po dobu, na kterou bylo sjednáno. Využívá se především v souvislosti s čerpáním úvěrů a půjček. Velikost pojistné částky se odvíjí od velikosti dlužné částky. Uplatňuje se zde pevně sjednaná pojistná částka (po celou dobu pojištění se nemění pojistná částka ani pojistné), případně klesající, která odpovídá klesající dlužné částce. [2]

Časově neomezené pojištění pro případ smrti je pojištění, kdy dojde vždy k vyplacení pojistného plnění, pouze není znám tento okamžik. Cena tohoto pojištění bývá sjednána konstantně na celou dobu pojistné doby. To znamená, že pojištěný platí v první části pojistné doby vyšší částku, než odpovídá riziku a pojišťovna si vytváří rezervu na druhou část, kdy pojištěný platí méně, než odpovídá pravděpodobnosti smrti. [2]

2.3 Pojištění pro případ dožití

U pojištění tohoto typu vzniká pojištěnému nárok na vyplacení pojistné částky v případě dožití se předem stanovené doby. Hlavní nevýhodou tvoří fakt, že nenastane-li tato pojistná událost, zaniká pojištění bez náhrady. Této situaci se dá předejít pouze připojištěním. [3] V takovém případě obdrží pozůstalí v případě klientova předčasného úmrtí alespoň aktuální kapitálovou hodnotu. [3]

2.3.1 Důchodové pojištění

Již z názvu je zřejmé, že tento druh pojištění vznikl za účelem zlepšení finanční situace pojištěného ve stáří. Můžeme jej označit jako pojištění pro případ opakovaného dožití sjednávané na výplatu pravidelného důchodu. Pojistné plnění je pak představováno vyplácenými důchody a pojistnou událostí rozumíme dožití se dalšího termínu výplaty důchodu. Podle délky výplaty důchodu rozlišujeme ihned splatný a odložený důchod. U odložených důchodů lze po uplynutí lhůty odkladu požádat o jednorázové vyrovnání, druhou možností je pak výplata základního důchodu, který zaručuje doživotní předlhůtní výplatu renty nebo-li důchodu. Součástí důchodového pojištění může být například pojištění invalidního důchodu a důchodu pro pozůstalé. Důležitý je fakt, že zde není kryto riziko smrti. Každá pojišťovna, v jejíž nabídce je tento produkt zahrnut, umožňuje klientovi zvolit si takové parametry, které mu budou vyhovovat. [3]

2.4 Pojištění pro případ smrti nebo dožití (smíšené životní pojištění)

Smíšené životní pojištění je kombinací pojištění pro případ smrti nebo dožití. Pojišťovna se zde zavazuje vyplatit sjednanou pojistnou částku ve sjednaný den v případě, že se pojistník tohoto dne dožije, a v případě, že se pojistník tohoto dne nedožije, pak jde o pojistné plnění ve stejné výši před koncem sjednané pojistné doby. Toto pojištění též bývá označováno jako kapitálové životní pojištění. [2]

2.4.1 Kapitálové životní pojištění

Kapitálové životní pojištění řadíme do kategorie pojištění pro případ smrti nebo dožití, což pojištěnému či oprávněné osobě zajišťuje vyplacení peněz i v případě smrti a i v případě dožití se konce pojistné doby. [4]

Pojišťovna klientům garantuje zhodnocení vložených prostředků tzv. technickou úrokovou mírou. Je to zaručený podíl na výnosech z finančního umístění v životním pojištění. Velikost technické úrokové míry stanovuje pojišťovna s ohledem na možné dosažené [4] zhodnocení technických rezerv na finančním trhu. Její výše je také regulována ze strany státu. V České republice je nyní určen horní limit ve výši 2,4 %.[4]

Kapitálové životní pojištění také obsahuje spořicí složku. Část z placeného pojistného je určena na pokrytí rizika smrti a část je pojišťovnou připisována ve prospěch klienta jako tzv. kapitálová hodnota. Tuto kapitálovou hodnotu pojišťovna investuje a zhodnocuje. [4]

Výhoda kapitálového životního pojištění

Výhodou je garance výplaty určité částky na konci doby pojištění. Pojišťovna totiž pojištěnému vyplácí rovněž určité podíly z výnosů. Tyto prostředky z pojistného musí tedy být (po odečtení nákladů pojišťovny) investovány velmi bezpečně a jsou zpravidla vyšší než běžné úroky u spořicích účtů či termínovaných vkladů u bank. [4]

Nevýhoda kapitálového životního pojištění

Vzhledem k bezpečnosti investic pojišťoven a kvůli zabezpečení schopnosti pojišťoven hradit včas své závazky k pojištěným, jsou způsoby investování pojistného velmi přísně regulovány právními předpisy. Na základě zákona o pojišťovnictví pojišťovny pro zabezpečení finanční stability, investují peníze z pojistného do termínovaných vkladů a dluhopisů, což však poskytuje relativně nízké výnosy. [4]

2.4.2 Investiční životní pojištění

Je nejmodernějším typem životního pojištění. Výše pojistného plnění závisí na výnosech z investování rezerv pojistného, přičemž riziko nese pojistník. Neuvažuje se zde tedy s technickou úrokovou mírou. Investiční životní pojištění lze klasifikovat jako spojení rizikového životního pojištění a investování prostřednictvím otevřeného podílového fondu. [4]

V rámci investičního životního pojištění si pojistník volí programy investování, ve kterých se budou jeho prostředky zhodnocovat, a sám tak ovlivňuje jejich výnosnost. Pojišťovny nabízí různé programy investování, které se liší výnosovým potenciálem a mírou rizika. Prostřednictvím těchto programů si každý klient může určovat individuální rizikový profil spořicí složky svého investičního životního pojištění. Nabídka programů investování bývá koncipována tak, aby pokryla široké investiční spektrum a umožnila výběr, jak klientům [4] preferujícím tradiční konzervativní hodnoty, tak i klientům, kteří jsou pro zvýšení výnosového potenciálu připraveni podstoupit vyšší riziko. [4]

V rámci investiční životní pojištění se využívá těchto podkladových aktiv[4]:

- nástroje peněžního trhu[4],
- dluhopisy a ostatní cenné papíry s pevným výnosem[4],
- akcie a ostatní cenné papíry s proměnlivým výnosem[4],
- nemovitosti. [4]

Hodnota pojistného plnění v případě dožití je vázána na hodnotu podílového účtu k datu pojistné události. V případě smrti pojištěné osoby pojišťovna vyplatí oprávněným osobám pojistnou částku pro případ smrti a aktuální hodnotu podílových jednotek. V případě dožití se konce pojistné doby obdrží účastník aktuální hodnotu svých podílových jednotek. Pro ochranu vložených prostředků před inflací zahrnují pojišťovny do smlouvy možnost každoroční aktualizace (tzv. indexace) pojistné částky a pojistného s ohledem na míru inflace. [4]

Výhody investičního životního pojištění

Výhodou investičního pojištění je především jeho výnosnost, která může být vyšší než v případě pojištění kapitálového. V případě, že si pojištění nesjedná investiční pojištění pro případ smrti, nestrhává si pojišťovna z jeho účtu „rizikové pojistné“ – pojištění pak slouží pouze jako spoření, ovšem s právním statutem pojištění. [4]

Nevýhody investičního životního pojištění

Nevýhoda spočívá v tom, že pojišťovna nenese riziko investování pojistného – není zavázána k výplatě sjednané částky po skončení pojištění. Investiční pojištění je vhodné pro ty, kteří chtějí spořit do různě zaměřených podílových fondů. [4]

2.5 Připojištění k životnímu pojištění

Součástí některých životních pojištění jsou tzv. připojištění. Ta mohou zvyšovat ochranu proti základním rizikům nebo se vztahují na rizika, která základní složka pomíjí. [4]

Druhy doplňkových pojištění

Doplňkové rizikové životní pojištění (zvýšení pojištění pro případ smrti)

Je vhodné, pokud se z nějakého důvodu potřebuje pojištěný zvýšit pojistnou ochranu pro případ smrti, např. u důvodu čerpání půjčky, a to na omezenou dobu. [4]

Připojištění pro případ smrti způsobené úrazem

Toto připojištění se opět používá pro zvýšení pojistné částky pro případ smrti. Ale z tohoto pojištění je plněno pouze tehdy, nastane-li smrt výlučně následkem úrazu. [4]

Připojištění zproštění od placení pojistného v případě trvalé invalidity

Stane-li se pojištěný trvale plně invalidní, přebere pojišťovna placení celého pojistného po dobu, na kterou je pojistná smlouva sjednána. V praxi to znamená, že pojištěný je nadále pojištěn na rizika, proti kterým si sjednal pojistnou ochranu, včetně pojištění pro případ dožití, tedy nadále spoří. [4]

Připojištění pro případ plné invalidity

Opět jako u zproštění od placení pojistného v případě trvalé invalidity pojišťovna plní, stane-li se pojištěný trvale plně invalidním. Rozdíl je v tom, že je pojištěnému vyplacena v hotovosti pojistná částka, kterou si pro tento případ sjednal, tedy jakési „bolestné“. [4]

Připojištění pro případ civilizačních chorob (pro případ velmi vážného onemocnění)

Toto pojištění slouží primárně na hrazení nákladů spojených s léčením těchto nemocí, ať již je to infarkt myokardu, operace „by-pass“ nebo rakoviny. Pojištěný si tak může dovolit i nadstandardní formy léčení, které nebývají zdravotními pojišťovnami hrazeny. [4]

Připojištění pro případ smrti způsobené úrazem

Toto připojištění je splatné, jestliže dojde během doby placení ke smrti způsobené úrazem. Pozůstalým pojišťovna vyplatí sjednanou částku. [4]

Připojištění pro případ trvalých následků způsobených úrazem

Smyslem tohoto připojištění je snížit náklady, které pojištěnému vzniknou v případě, že se mu stane úraz, který zanechá trvalé následky. Pojišťovna vyplatí finanční odškodnění, jehož výše je závislá na závažnosti následků úrazu. [4]

Připojištění denního odškodného v případě úrazu

Sjednáním připojištění si pojištěný zajišťuje výplatu denní dávky v případě pracovní neschopnosti z důvodu úrazu. [4]

Připojištění denní dávky v případě pracovní neschopnosti

Z tohoto pojištění je plněno v případě, že je pojištěný pracovní neschopen z důvodu úrazu nebo nemoci. Částečně nahrazujeme nemocenské pojištění a za určitých podmínek je daňově uznatelným nákladem. [4]

Připojištění pro případ hospitalizace

V připojištění hospitalizace se vyplácí denní dávka za dny, které pojištěný stráví v nemocnici. Díky těmto finančním prostředkům si mohou pojištění zajistit nadstandardní nemocniční péči, sjednat pomoc v domácnosti v době své nepřítomnosti nebo pomoci své rodině s cestovními náklady při návštěvách v nemocnici. [4]

3 PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ

Důchodové pojištění představuje základní a všeobecný systém, který je povinný. Na důchodové pojištění navazuje penzijní připojištění, které představuje doplňkový systém, který je dobrovolný. Penzijní připojištění vzhledem k této návaznosti hraje stále významnější úlohu. [5]

3.1 Obecná charakteristika penzijního připojištění

Účelem penzijního připojištění je zabezpečit občanům další zdroj příjmů, který bude doplňovat důchody z důchodového pojištění a významně přispívat k udržení přiměřené životní úrovně. Penzijním připojištěním se rozumí shromažďování peněžních prostředků od účastníků penzijního připojištění. [5]

Pro provádění penzijního připojištění má zásadní význam penzijní plán, který musí mít každý penzijní fond. Je schvalován Ministerstvem financí a je též součástí každé smlouvy o penzijním připojištění. Jsou zde upraveny jednotlivé dávky tj. okruh dávek, podmínky nároku a způsobu výpočtu, výše příspěvků účastníků, zásady, podle kterých se účastníci penzijního připojištění podílejí na výnosech hospodaření penzijního fondu. [5]

Principy penzijního pojištění

Dobrovolnost - je základním principem, neboť penzijní připojištění vzniká na základě smlouvy uzavřené mezi účastníkem a penzijním fondem. U penzijního připojištění je významná též úloha státu, která se projevuje jednak v poskytování státních příspěvků ve prospěch účastníků penzijního připojištění, jednak v dozoru státních institucí nad činností penzijních fondů. [5]

Vymezení pevných pravidel pro činnost PF – vymezení okruhu dávek penzijního připojištění a stanovení základních podmínek nároku na ně, pravidla pro investování prostředků penzijního připojištění a pro hospodaření penzijních fondů, aby byla v maximální míře zaručena bezpečnost prostředků vložených do penzijního připojištění. [5]

Účast na penzijním připojištění

Účastníkem se může stát každá fyzická osoba, která je starší 18 let a má trvalý pobyt na území České republiky, a též i poživatel důchodu z důchodového pojištění. [5]

Penzijní připojištění vzniká dnem uvedeným ve smlouvě, kterou uzavírá fyzická osoba s daným penzijním fondem. S tímto fondem může účastník uzavřít maximálně jednu smlouvu. Účastník může penzijní připojištění kdykoliv písemně vypovědět, a to i bez udání důvodu. Penzijní fond může penzijní připojištění písemně vypovědět pouze tomu účastníku, který ještě nesplnil podmínku pro vznik nároku na penzi spočívající v placení příspěvků po dobu stanovenou penzijním plánem, a pouze z důvodů, které stanoví zákon o penzijním připojištění. [5], [6]

Penzijní připojištění zaniká také dohodou dnem, na kterém se účastník a penzijní fond dohodli. Dohoda musí mít písemnou formu. Dále zaniká ukončením výplaty poslední penze nebo výplatou jednorázového vyrovnání a též i dnem účastníkova úmrtí. Účastník, jehož penzijní připojištění zaniklo a jemuž nevznikl nárok na penzi a nebylo vyplaceno odbytné, má nárok na převedení příspěvků včetně státního příspěvku a svého podílu na výnosech hospodaření penzijního fondu do penzijního připojištění u jiného penzijního fondu, pokud s tím tento fond souhlasí. [5]

3.2 Příspěvky na penzijním připojištění

Účastník penzijního připojištění je povinen platit na své penzijní připojištění penzijnímu fondu příspěvky. Výše příspěvku účastníka se stanoví na kalendářní měsíc a platí se do konce tohoto měsíce nebo na delší období dopředu. Příspěvek nesmí být nižší, než je částka zakládající nárok na státní příspěvek. Maximální částka příspěvku není stanovena. Za účastníka může platit příspěvky i jeho zaměstnavatel. [10]

Penzijnímu fondu poskytuje Ministerstvo financí ze státního rozpočtu ve prospěch účastníků penzijního připojištění státní příspěvky. Výše státního příspěvku je odstupňována podle výše příspěvku účastníka. Dále závisí, zda se jedná o nové nebo staré smlouvy. [10]

Tab. 2. Státní příspěvky u nových smluv [10, vlastní úprava]

Výše příspěvku účastníka v Kč	Výše státního příspěvku v Kč
100 - 199 Kč	50 + 40 % z částky nad 100 Kč
200 - 299 Kč	90 + 30 % z částky nad 200 Kč
300 - 399 Kč	120 + 20 % z částky nad 300 Kč
400 - 499 Kč	140 + 10 % z částky nad 400 Kč
500 Kč a více	150 Kč

Tab. 3. Státní příspěvky u starých smluv [10, vlastní úprava]

Výše příspěvku účastníka v Kč	Výše státního příspěvku v Kč
100 - 199 Kč	40 + 32 % z částky nad 100 Kč
200 - 299 Kč	72 + 24 % z částky nad 200 Kč
300 - 399 Kč	96 + 16 % z částky nad 300 Kč
400 - 499 Kč	112 + 8 % z částky nad 400 Kč
500 Kč a více	120 Kč

Z hlediska nároku na státní příspěvek je důležité, že státní příspěvek náleží jen tehdy, byl-li příspěvek účastníka zaplacen za kalendářní měsíc včas, tj. do konce kalendářního měsíce musí být připsán na účet penzijního fondu u banky, která je deponitářem. V případě opožděného placení nebo přerušení placení příspěvků státní příspěvek nenáleží. Pokud platí za zaměstnance jejich zaměstnavatel tento příspěvek nebo jeho část, neposkytuje se státní příspěvek na tuto částku, kterou platí zaměstnavatel. [10]

3.3 Nároky vyplývající z účasti na penzijním připojištění

Z penzijního připojištění se poskytují penze. Penzí se rozumí doživotní pravidelná výplata peněžní částky a jde-li o pozůstalostní penzi, výplata peněžní částky po dobu stanovenou penzijním plánem jednorázové vyrovnání a odbytné. [10]

3.3.1 Druhy penzí

Starobní penze – podmínkou nároku je placení příspěvků na penzijním připojištění po dobu minimálně 180 kalendářních měsíců a formou výsluhové penze lze vybrat maximálně polovinu všech prostředků, vedených na individuálním účtu účastníka. [10]

Invalidní penze- podmínkou nároku je placení příspěvků na penzijní připojištění po dobu 36 měsíců. Této penze může využít účastník, který v době nárokování invalidní penze pobírá plný invalidní důchod. [10]

Pozůstalostní penze – náleží fyzické osobě, kterou účastník určil ve smlouvě, přičemž účastník může určit i více osob. Doba placení příspěvků pro nárok na pozůstalostní penzi nesmí být nižší než 36 měsíců. [10]

3.3.2 Jednorázové vyrovnání

Jednorázové vyrovnání náleží účastníku za podmínek stanovených penzijním plánem místo penze. [10]

3.3.3 Odbytné

Odbytné náleží účastníku, který zaplatil příspěvky alespoň za 12 kalendářních měsíců a jehož penzijní připojištění zaniklo výpovědí nebo dohodou, pokud mu není vyplacena penze. Dále fyzickým osobám určeným ve smlouvě, pokud účastník zemřel a nebyla mu vyplácena penze nebo vyplaceno jednorázové vyrovnání a pokud nevznikl nárok na pozůstalostní penzi. [10]

Výše příspěvku účastníka se stanoví na kalendářní měsíc a nesmí být nižší, než je částka zakládající nárok na státní příspěvek, což je 100 Kč. Příspěvek nebo jeho část může platit též zaměstnavatel za své zaměstnance, kteří jsou účastníky. Na příspěvek placený zaměstnavatelem zcela nebo zčásti za své zaměstnance se neposkytuje státní příspěvek. [10]

Doba odkladu placení příspěvků, za kterou účastník doplatil příspěvky, se započítává do pojištěné doby. Doba jiného přerušení placení příspěvků se do pojištěné doby nezapočítává. [10]

3.4 Penzijní fondy

Penzijní fond je finanční organizace, která poskytuje penzijní připojištění. V současné době na českém finančním trhu působí deset penzijních fondů. Tyto organizace shromažďují příspěvky účastníků a třetích osob a následně je investují do instrumentů kapitálového trhu. Podle úspěšnosti zvolené investiční strategie jsou roční výnosy připisovány klientům. [38]

Penzijní připojištění mohou v České republice vykonávat pouze penzijní fondy ve formě akciové společnosti, přičemž hodnota základního kapitálu musí činit minimálně 50 mil. Kč. Každý žadatel o povolení musí předložit žádost, která obsahuje údaje jako obchodní jméno a sídlo penzijního fondu, výši základního kapitálu, věcné a organizační předpoklady pro činnost penzijního fondu, odbornou způsobilost a bezúhonnost navrhovaných členů představenstva a dozorčí rady, depozitář). K žádosti musí být přiloženy listiny prokazující založení akciové společnosti, stanovy penzijního fondu, návrh statutu penzijního fondu a návrh penzijního plánu. Tyto fondy jsou vytvářeny a organizovány na tzv. občanském principu (založeny na přímém vztahu občan – penzijní fond) [2]

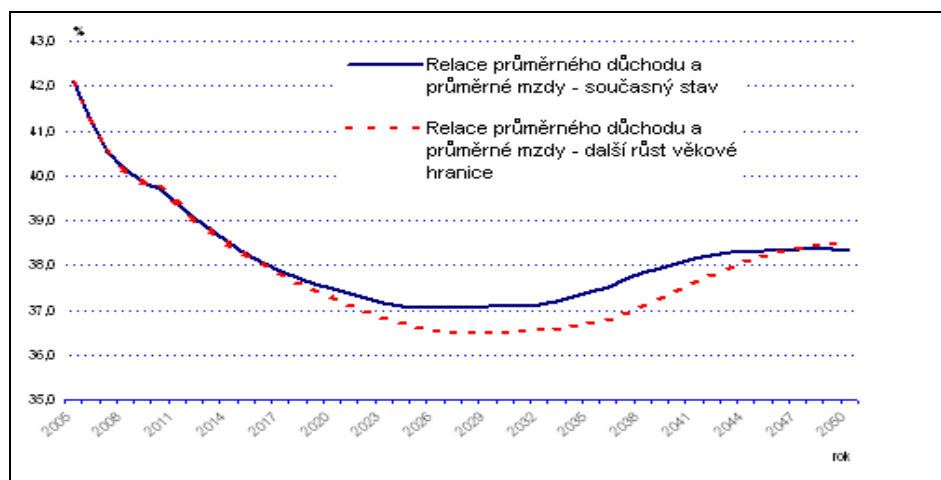
Obecně penzijní fondy spravují příspěvky účastníků a státu. Fondy tyto prostředky v souladu se zákonem investuje do státních i soukromých dluhopisů, hypotečních zástavních listů, akcií a podílových listů (max. 25 %), nemovitostí a movitých věcí (max. 5 %) nebo je ukládá na účty u bank (bez limitu, max. 10 % u jedné banky). Fond také může investovat v zahraničí a to výhradně do státních dluhopisů členských zemí OECD. Hospodaření fondu podléhá státnímu doзору. Výnosy (min. 85 %) se každoročně rozdělí mezi účastníky. [4]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 DŮCHODOVÝ SYSTÉM A STAROBNÍ DŮCHOD

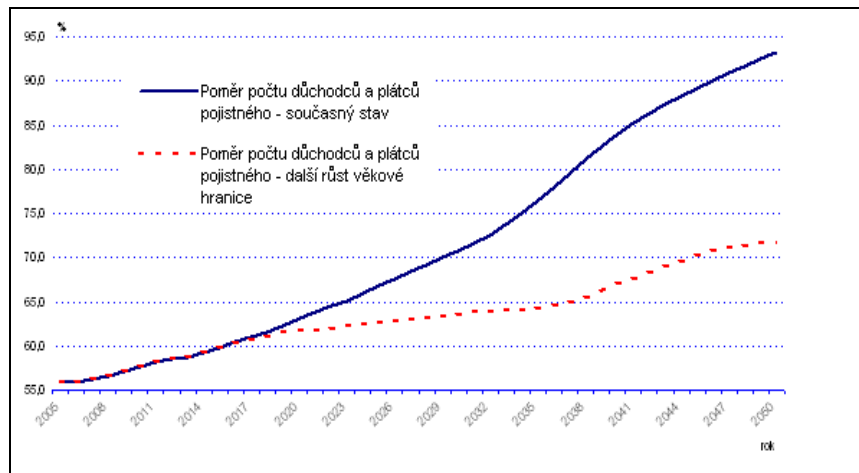
Priměřenost příjmů důchodců je v ČR zabezpečena povinnou účastí v jednotném základním důchodovém pojištění v době ekonomické aktivity a volným přístupem k dobrovolným (státem podporovaným) soukromým důchodovým systémům. Minimální zaručená výše důchodu ze základního důchodového pojištění vyplývá ze způsobu jeho výpočtu s tím, že je možné vedle důchodu poskytovat jak příjmově, tak majetkově testované jednorázové nebo opakující se dávky ze systému sociální péče, příp. ze systému státní sociální podpory. Pokud jde o priměřenost důchodů v takové výši, aby starší osoby nebyly ohroženy chudobou, jsou v ČR pod hranicí chudoby pouze 4 % osob starších 60 let. V současné době pobírá důchod ze základního důchodového pojištění více než 99 % obyvatel ve věku vyšším, než je zákonná věková hranice pro nárok na starobní důchod. [11]

Obrázek č.1 nám ukazuje predikci ukazatele průměrného starobního důchodu. Avšak vývoj tohoto ukazatele je velmi obtížné do budoucna predikovat, neboť velmi významně závisí na několika parametrech, jejichž budoucí vývoj je s určitými omezeními v kompetenci vlády. Budeme-li vycházet z předpokladů vložených do dlouhodobé projekce výdajů, měla by tato úroveň v budoucích letech klesat, a to až k úrovni zhruba 37 % v relaci k průměrné hrubé mzdě (48,7 % v relaci k průměrné čisté mzdě) okolo roku 2026 s následným mírným růstem až do konce projekce v roce 2050. Budoucí vývoj tohoto ukazatele je ovlivněn především předpokladem o valorizaci vyplácených důchodů a zároveň rostoucím podílem předčasných starobních důchodů na celkovém počtu vyplácených důchodů ve sledovaném období. [11]

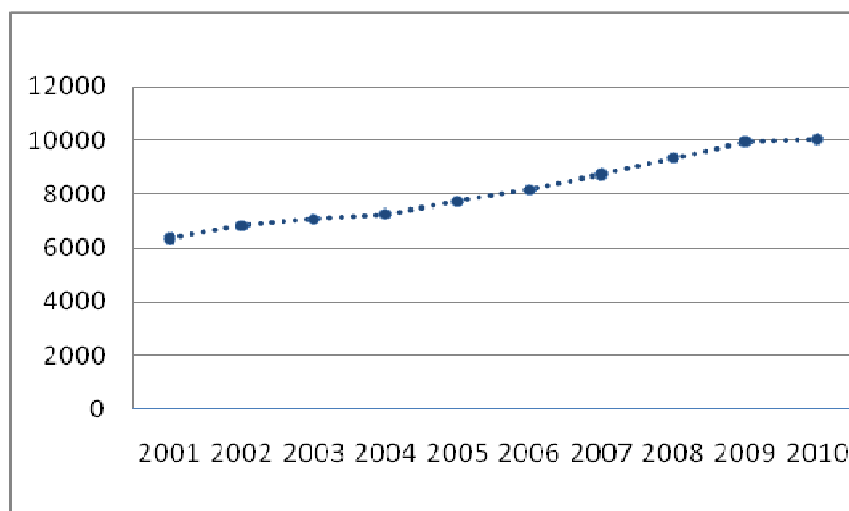
Obr. 1. Predikce vývoje průměrného důchodu [11]

Výše důchodu je silně závislá na vztahu skutečného věku odchodu do starobního důchodu a platné zákonné věkové hranice. I přes významnou restrukturalizaci českého hospodářství během posledních patnácti let a postupný růst nezaměstnanosti na cca 10 %, který vytváří tlak na předčasný odchod do starobního důchodu, dochází k mírnému prodlužování reálného věku odchodu do starobního důchodu. Z obrázku č.2 níže vidíme předpokládaný vývoj poměru počtu důchodců a plátců pojistného až do roku 2050. [11]

Obr. 2. Vývoj poměru důchodců a plátců pojistného [11]

Obrázek 3 nám zobrazuje vývoj průměrné výše důchodů v letech 2001 až 2010. Můžeme vidět, že se za posledních devět let, se důchod zvýšil až o 4 000 Kč. Každý rok v průměru cca o 400 Kč.

Obr. 3. Průměrná měsíční výše důchodu[11]

5 TRH ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ

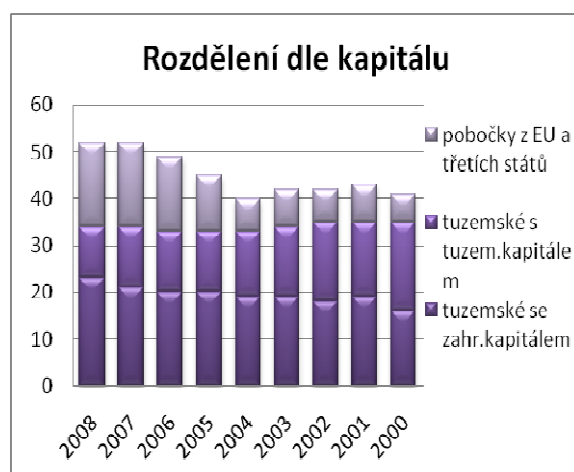
Pojistný trh se v roce 2008 vyznačoval trvalou stabilitou a příznivým růstem. Pozitivně se rozvíjel z pohledu finančního hospodaření pojišťoven, z hlediska konkurenčního prostředí, vývoje pojistných plnění, ale i likvidace škod. Dobrou zprávou je, že ani finanční a ekonomický pokles ve světě se v České republice do vývoje pojistného trhu promítnul jen velmi omezeně. [16]

Po předchozích třech letech zvyšujícího se tempa růstu celkového pojistného trhu dosáhlo předepsané pojistné v roce 2008 růstu 5,2 %. K tomuto výsledku přispívalo jak životní tak i neživotní pojištění. Při sníženém tempu růstu HDP v běžných cenách se tak ani významně nezměnil podíl předepsaného pojistného, který dosahuje 3,8 %, jak můžeme pro srovnání s dalšími roky vidět v tabulce č. 4. [16]

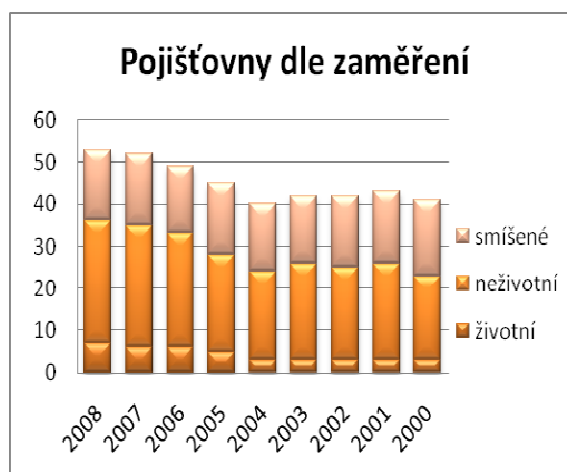
Tab. 4. Předepsané pojistné [16]

	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Podíl na HDP celkem	3,8	3,76	3,8	3,9	4	4,1	3,7	3,4	3,2
Podíl na HDP - ŽP	1,54	1,53	1,5	1,5	1,6	1,6	1,4	1,2	1
Podíl na HDP - NŽP	2,24	2,23	2,3	2,4	2,4	2,4	2,3	2,2	2,2

Celkový počet pojišťoven působících na českém trhu dosáhl počtu 53 subjektů. Svou činnost ukončila AIG Czech Republic pojišťovna, a.s., byla udělena licence dvěma novým neživotním pojišťovnám AXA pojišťovna a Wüstenrot pojišťovna. V ČR tak působí 35 tuzemských pojišťoven a 18 poboček. Většinou jde o pobočky pojišťoven ze zemí EU, jedna je ze třetí země – Švýcarska. Přesný vývoj můžete vidět v obrázcích č. 4 a 5, rozdělené dle kapitálu a dle zaměření činnosti pojišťoven.

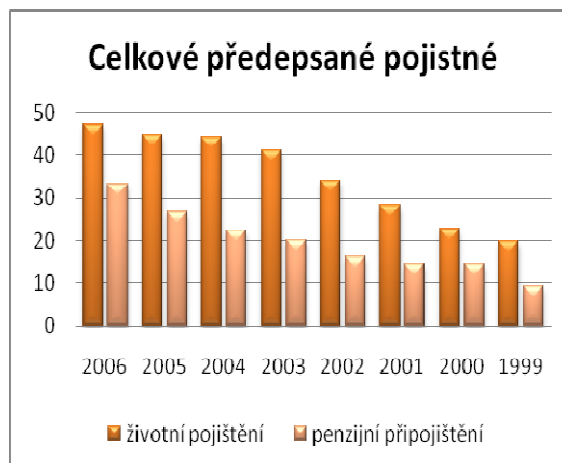

Obr. 4. Rozdělení dle kapitálu [16]

Obr. 5. Pojišťovny dle zaměření [16]

Tempo růstu životního pojištění nepřineslo významnou změnu v jejich podílu na celkovém pojistném v porovnání s předešlými roky. Životní pojištění tak podílem 40,7 % zůstalo stále nad hranicí 40 %. V základní struktuře největší podíl ve výši 39,6 % zaujímá i nadále pojištění pro případ dožití a pro případ smrti nebo dožití, jak zobrazuje i obrázek č. 6. Naopak v obrázku č. 7 můžeme porovnat celkové předepsané pojistné životního pojištění s penzijním připojištěním. [16]

Obr. 6. Struktura životního pojištění[16]

Obr. 7. Celkové předepsané pojistné[16]

V mé diplomové práci je úkolem zanalyzovat dané produkty životního pojištění a možnosti spoření u penzijního připojištění. Proto jsem pracovala a nadále budu pracovat s informacemi, které se týkají těchto produktů.

Dále se zaměřím na vybrané pojišťovny, které se specializují na životní pojištění. Jak je uvedeno v příloze č. 2, největší podíl na trhu s životním pojištěním zabírá Česká pojišťovna, a. s. se svými 23 % v roce 2009. V porovnání s rokem např. 2004 klesl podíl této dominantní pojišťovny celkem o více jak 10 %. Je to dáno tím, že malé pojišťovny stále nabývají na významu, avšak v posledním roce s podstatně menší razancí, než tomu bylo v letech předchozích. Součet tržních podílů pěti největších pojišťoven dle celkového předepsaného pojistného se v roce 2008 oproti roku 2007 jen nepatrně snížil, a to o 0,5 %, tj. na 72,5 %. V oblasti životního pojištění nepatrně vzrostl ze 73,4 % na 73,5 % a v oblasti neživotního pojištění se snížil z 84 % na 83,3 %. Dalšími pojišťovnami, které jsem zvolila pro tuto diplomovou práci, jsou Kooperativa, a.s. a Aviva Pojišťovna, a.s. Cílem diplomové práce je navrhnout portfolio pro fyzické osoby – občany, proto se nadále budu zabývat pouze produkty pro FO.

5.1 Česká pojišťovna, a.s.

Česká pojišťovna je univerzální pojišťovnou s dlouholetou a bohatou tradicí v životním i neživotním pojištění. Od znovuzavedení konkurenčního prostředí v r. 1991 je největší pojišťovnou na českém pojistném trhu s celkovým tržním podílem téměř 30 procent. Spravuje více než devět a půl milionu pojistných smluv a je číslem jedna na českém trhu nejen podle tržního podílu, ale i z pohledu spokojenosti klientů. Česká pojišťovna poskytuje jak individuální životní a neživotní pojištění, tak i pojištění pro malé, střední a velké klienty v oblasti průmyslových a podnikatelských rizik. [15]

Je nástupcem První české vzájemné pojišťovny, založené v roce 1827. Součástí původní Státní pojišťovny byla do roku 1969, kdy došlo na základě teritoriálního principu k rozdělení na Českou státní pojišťovnu a Slovenskou státní pojišťovnu. Česká pojišťovna byla založena Fondem národního majetku České republiky zakladatelskou listinou ze dne 28. dubna 1992. [15]

Od roku 2008 vstoupení v účinnost smlouvy mezi ČP a Assicurazioni Generali a PPF Group N.V. Tak se stala ČP součástí jedné z největších pojišťovacích skupin ve střední a východní Evropě. Generali PPF Holding je vlastněn z 51 % společností Generali Group a ze 49 % společností PPF Group. Založení společného podniku je důležitým krokem ve strategické expanzi obou skupin v jednom z nejatraktivnějších regionů pro pojišťovací služby a vytváří silnou platformu pro možnosti dalšího růstu v okolních oblastech. [15]

Více než 90 % smluv životního pojištění obsahuje nárok na podíly na zisku. Podíly na zisku jsou pojistníkům připisovány na základě rozhodnutí společnosti a jsou zaúčtovány po jejich navržení a schválení představenstvem v souladu s příslušnými právními předpisy. Poté, co byly podíly na zisku připsány pojistníkům, je jejich přidělení k pojistnému plnění zaručeno. [15]

Splatnost pojistného může být v pravidelných splátkách nebo formou jednorázového pojistného. Většina smluv životního pojištění kapitálového typu obsahuje opci na indexaci pojistného, kterou může pojistník uplatnit podle svého rozhodnutí vždy jednou ročně. Pokud pojistník opci nevyužije, pojistné není navýšeno o inflaci. [15]

Produkty kapitálového životního pojištění

Tradiční produkty kapitálového životního pojištění poskytují dlouhodobou finanční ochranu. Mnoho dlouhodobých pojistných smluv umožňuje využití daňových zvýhodnění a poskytuje pojištěným osobní možnost financovat své potřeby v důchodovém věku. Pojistné u produktů kapitálového životního pojištění je možné platit jako běžně placené nebo jednorázové pojistné. Tyto produkty nabízejí krytí rizika smrti, dožití, závažných onemocnění, zproštění od placení pojistného v případě plné invalidity a úrazové připojištění. Pojistné plnění je obvykle vypláceno formou jednorázového pojistného plnění. [15]

Produkty variabilního kapitálového životního pojištění

Produkty variabilního kapitálového životního pojištění nabízejí stejné typy krytí pojistného rizika jako tradiční kapitálové životní pojištění. Dále nabízejí pojistníkovi možnost zaplatit mimořádné jednorázové pojistné v průběhu trvání pojištění. Pojistník může dále požádat o přerušení placení běžně placeného pojistného, učinit výběr části mimořádného pojistného, změnit dobu trvání pojištění, rizika, pojistnou částku a výši pojistného. [15]

Důchodové pojištění s pravidelnou výplatou důchodu (s úrokovou sazbou)

Produkty celoživotního důchodového programu obsahují všechny známé typy nabízených penzí splatných v případě smrti, závažných onemocnění nebo dožití se sjednaného věku pojištěného, možnosti variabilní kombinace jednotlivých složek. Pojistník může platit buď běžně placené, nebo jednorázové pojistné. Základní typy důchodových pojištění jsou dočasné důchody a doživotní důchody. [15]

Investiční životní pojištění

Produkty investičního životního pojištění jsou takové produkty, u kterých je nositelem investičního rizika pojistník. Společnost získává poplatky za řízení a správu investice, za náklady související se správou smlouvy a za úmrtnostní riziko z těchto produktů. Investiční životní pojištění kombinuje rizikové životní pojištění, zahrnující rizika smrti nebo závažných onemocnění se zproštěním od placení pojistného v případě plné invalidity, a [15] možnost investovat běžně placené nebo mimořádné pojistné do některých investičních

fondů. Pojistník sám určuje fondy pro investování a poměr rozdělení pojistného do jednotlivých fondů a může tyto fondy a poměr rozdělení měnit v průběhu doby trvání pojištění. Pojistník může také změnit výši pojistné částky, běžného pojistného a druhu krytí a vložit mimořádné jednorázové pojistné nebo vybrat jeho část. [15]

Produkty životního pojištění

Diamant

Výhodou životního pojištění Diamant je možnost dobře investovat peníze, které si postupně spoříte. Způsob zhodnocení peněz si přitom můžete sami zvolit. Jednotlivé programy si můžete v průběhu pojištění měnit. Jednoduše můžete zvýšit i snížit pravidelné placené pojistné, můžete kdykoli přidat, zrušit anebo změnit parametry volitelných pojištění. [19]

Profi Invest

Je vhodné pro klienty, kteří mají rodinu a mají větší životní náklady jako platba účtů a splácení půjček. Pojištění je nabízeno exkluzivně ve spolupráci s externím partnerem OVB Allfinanz, a.s. [21]

TOP Invest

Pojištění je nabízeno exkluzivně prostřednictvím sítě vybraných externích partnerů České pojišťovny. [22]

Obě tyto životní pojištění se skládají z pojištění od České pojišťovny a z podílových fondů a investičních portfolií společnosti ČP Invest a Conseq Investment Management. [21],[22]

Výhody obou pojištění[21],[22]:

- unikátní kombinace garantovaného zhodnocení a investování[21],[22],
- profesionální péče o finanční prostředky klienta[21],[22],
- pojištění 33 závažných onemocnění[21],[22],
- pojištění kritických onemocnění [21],[22],

- mimořádné pojistné a výběry [21],[22],
- daňové výhody a asistenční služby[21],[22].

S oběma životními pojištěními může klient kdykoli měnit délku pojištění, výši pojistné částky, výši pojistného, počet pojištěných osob, investiční program, volitelná pojištění a jejich vlastnosti a dočasně může přerušit i placení pojistného. [21],[22]

Investiční varianty životních pojištění Diamant, Profi Invest a TOP Invest

Jednotlivé varianty se od sebe liší výší možných výnosů a mírou rizika. Investiční program si můžete sestavit zcela podle svého. Unikátní možnosti investování jsou dva „fondy fondů“, které jsou aktivně řízeny portfolio manažery.

Vyvážený fond fondů

Je určen pro klienty, kteří hledají vyvážený poměr mezi rizikem a potencionálním zhodnocením ve střednědobém až dlouhodobém horizontu. Důraz je kladen na dosažení zhodnocení, které bude překonávat klasické konzervativní produkty (fond peněžního trhu a dluhopisový fond), a přitom umožní částečnou participaci na akciových a komoditních trzích. [19],[21],[22]

Dynamický fond fondů

Je ideálním nástrojem pro klienty, kteří chtějí využít potenciálu na akciových a komoditních trzích. Vyšší zhodnocení je spojeno s rizikem vyššího kolísání hodnoty podílového fondu. [19],[21],[22]

Investiční programy lze sestavit dále z těchto fondů:

- Fond peněžního trhu
- Dluhopisový fond
- Akciový fond
- Fond nemovitostních akcií
- Fond ropného a energetického průmyslu
- Zlatý fond
- Smíšený fond

- Fond nových ekonomik
- Fond živé planety
- Fond farmacie a biotechnologie

Patriot

S tímto životním pojištěním můžete jak zhodnotit své peníze, tak se i bezpečně ochránit. Postupnými splátkami si klient vytváří finanční rezervu dostupnou nejen na konci pojištění, ale i v jeho průběhu, pokud se dostane do nečekané situace. Může též vložit a následně kdykoliv vybrat větší obnos. Jeho součástí je i úrazové pojištění, pojištění plateb v případě pracovní neschopnosti nebo invalidity, kdy pojišťovna platí smlouvu za vás, ale klient je stále pojištěn a roste i naspořená částka. [20]

Výhody:

- mimořádné pojistné a výběry,
- daňové výhody,
- klient může měnit např. výši pojistné částky, výši pojistného, dodatečně sjednat nebo zrušit volitelné pojištění, přerušit placení nebo změnit frekvenci a způsob placení běžného pojistného.

Garance

Tento typ životního pojištění je jednoduchým a jedinečným spojením pojištění a zhodnocení úspor. Vložením jedné částky získáte jak životní pojištění, tak i výhodné úrazové pojištění. [23]

Své finanční prostředky klient investuje do zajištěného fondu, který zaručuje na konci pojištění obdržení buď zajištěného výnosu nebo minimálně částku, kterou klient do fondu vložil. Volitelná pojištění jsou ve formě tří balíčků[23]:

1. Klasik – pojištění pro případ smrti úrazem a trvalé následku úrazu s progresivním plněním na pojistné částky 200 tis. Kč, u progresivního plnění až z pojistných částek 800 tis. Kč [23],

2. Klasik Plus – pojištění pro případ smrti úrazem a trvalé následku úrazu s progresivním plněním na pojistné částky 400 tis. Kč, u progresivního plnění až z pojistných částek 1,6 mil. Kč, a pojištění doby nezbytného léčení následků úrazů s částkou 100 Kč na den [23],
3. Exklusive – pojištění pro případ smrti úrazem a trvalé následku úrazu s progresivním plněním na pojistné částky 600 tis. Kč, u progresivního plnění až z pojistných částek 2,4 mil. Kč a pojištění doby nezbytného léčení následků úrazů s částkou 200 Kč na den. [23]

Povaha podkladových aktiv

Prostředky určené k investování jsou umístěny do 1. Zajištěného fondu kvalifikovaných investorů otevřeného podílového fondu ČP INVEST, 100% dceřiné společnosti České pojišťovny. Fond investuje do strukturovaného dluhopisu. Strukturovaný dluhopis v sobě zahrnuje jak dluhopisovou, tak opční část, jejíž výnos bude záviset na vývoji cen akciového koše. [23]

Zhodnocení, které klient dostane na konci pojištění, závisí na vývoji cen 10 významných světových společností, převážně s ratingem A a vyšším, které nám zobrazuje příloha č. 3. Firmy jsou vybrány s ohledem na vysoký potenciál dlouhodobého růstu z oborů ropy, finančnictví, těžby zlata a rozvíjejícího se sektoru telekomunikačních služeb a zdravotní péče. [23]

Výhody:

- zajímavé zhodnocení s potenciálem dosažení výše až 55 % za 5 let[23],
- zaručený minimální výnos na konci pojištění ve výši 1,8 % ročně, i kdyby trhy klesly[23],
- díky určení oprávněné osoby odpadá dědické řízení při výplatě plnění za pojistnou událost (smrt) a investované částky ve srovnání s běžnými peněžními vklady[23].

5.2 Aviva životní pojišťovna, a. s.

V České republice působí Aviva od roku 1997 jako 100% dceřinná společnost Aviva plc.

Aviva je silná, dynamická britská životní pojišťovna opírající se o pevné finanční základy vystavěné na britské konzervativní tradici. Specializuje se na produkty investičního životního pojištění, které tvoří 98 % portfolia pojišťovny. [8]

Produkty investičního životního pojištění

Aviva EasyLife

Je moderním produktem investičního životního pojištění s nadstandardní mírou flexibility. Díky širokým možnostem nastavení všech parametrů pojištění je vhodný opravdu pro každého a umožňuje vytvořit pojištění optimálně přizpůsobené individuálním potřebám každého klienta. [7]

Nabízí vysoké pojistné krytí na dobu, po kterou ho skutečně klient potřebuje. Výběrem z mnoha programů investování si sami klienti rozhodují o tom, jak své peníze pracují. Kdykoliv je možnost bezplatně změnit poměr rizikové a spořicí složky pojištění. V případě složité životní situace lze na čas přerušit placení pojistného bez jakékoli penalizace. Spořicí složku pojištění lze navýšit sjednáním a zaplacením mimořádného pojistného. Klient má nárok na pojistnou ochranu i po ukončení placení pojistného a finanční prostředky jsou k dispozici i v průběhu pojištění. [7]

Výhody:

- pro klienty s roční výší běžného pojistného alespoň 12 000 Kč je v případě smrti následkem dopravní nehody pojistné plnění zvýšeno o 200 000 Kč [7],
- daňové zvýhodnění,
- možnost příspěvků od zaměstnavatele,
- mimořádné pojistné i výběry.

Pojistnou ochranu je možné rozšířit výběrem z 9 moderních připojištění. Připojištění lze sjednat i s vyšší pojistnou částkou než je pojistná částka pro případ smrti. Na konci [7] sjednané pojistné doby klient má možnost v pojištění dále pokračovat nebo si nechat vyplácet jednorázově spořicí složku pojištění. [7]

Spořicí životní plán

Klient může využívat výhod životního pojištění, i když nechce nebo nemůže například ze zdravotních důvodů uzavřít pojištění s významnou pojistnou ochranou. Tento produkt je zaměřen na dlouhodobé vytváření spořicí složky pojištění. Klient tak má finanční rezervu na dobu důchodového odpočinku nebo naplánovat čerpání naspořené částky na okamžik, který je pro něj výhodnější, a zároveň existenčně zabezpečí blízké pro případ nešťastných událostí. Výnosnost si klient ovlivňuje sám volbou z široké nabídky investičních programů. [9]

Výhody

- investiční strategie se dají kdykoli během trvání pojištění změnit
- spořicí složku pojištění lze navýšit mimořádným pojistným
- možnost snížení daňového základu
- možnost mimořádných výběrů

Pojistné klient může platit pravidelně po celou pojistnou dobu nebo jednorázově při sjednání pojištění. Při uzavírání pojistné smlouvy se nezkontroluje zdravotní stav klienta. Pojištění je sjednáno na 10 let a jde automaticky prodloužit pojistnou dobu. V případě úmrtí bude vyplacena 101 % spořicí složky pojištění oprávněné osobě a v případě úmrtí následkem úrazu bude poskytnuto zvýšené pojistné plnění až 202 % spořicí složky pojištění. [9]

Programy investování

Nabídka programů investování je koncipována tak, aby pokryla široké investiční spektrum a umožnila atraktivní výběr jak klientům preferujícím tradiční konzervativní hodnoty, tak i klientům, kteří jsou pro zvýšení výnosového potenciálu připraveni podstoupit vyšší riziko. Výhody těchto programů spočívají v jejich specializaci, srozumitelnosti a flexibilitě. [8]

Aviva rozlišuje základní a profilové programy investování. **Základní programy** jsou zaměřené vždy na jeden typ investičních aktiv např. peněžní trh. Umožňují investovat 100 % prostředků pojištění do jednoho typu investičního nástroje. Jednotlivé programy investování se mohou také libovolně vzájemně kombinovat a sestavovat tak investiční strategii přes-

ně odpovídající klientovým požadavkům. Aviva nabízí 9 základních programů investování[8]:

- peněžní trh
- dluhopisy
- dluhopisy rozvíjejících se trhů
- nemovitosti komerční
- nemovitosti rezidenční
- akcie střeoevropské
- akcie světové
- akcie evropské
- akcie nerostné bohatství

Profilové programy investování jsou předpřípravným řešením pro klienty, kteří z časových nebo jiných důvodů nemohou nebo nechtějí sledovat vývoj na finančních trzích. Jsou tvořeny kombinací různých typů aktiv tak, že jejich složení odpovídá obecným kategoriím investorů dle ochoty akceptovat riziko. Reprezentují různé investiční strategie, od konzervativní přes kombinovanou, agresivní multibrand až po dynamickou. Klient se pak rozhoduje jakou míru rizika s ohledem na výnos z vložených prostředků je ochoten podstoupit. [8]

5.3 Kooperativa, a.s., Viena Insurance Group

Kooperativa je druhou největší pojišťovnou na tuzemském trhu. Byla založena v roce 1991 jako první komerční pojišťovna na území bývalého Československa. V současné době společnost vlastní tito akcionáři: VIENNA INSURANCE GROUP Wiener Städtische Versicherung AG s podílem 89,65 %, VLTAVA majetkoprávní a podílová spol. s r. o., Praha s 2,07% podílem a Svaz českých a moravských výrobních družstev, Praha se svým 8,28% podílem. [14]

Kooperativa je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak pro klienty z řad firem od drobných [14] podnikatelů až po velké průmyslové firmy. Její podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR je 22 %.[14]

Kapitálové životní pojištění slučuje komplexní požadavky na pojistnou ochranu klienta a garantované zhodnocení finančních prostředků. [14]

Produkty životního pojištění

Harmonie

Kapitálové životní pojištění Harmonie je moderní, vysoce variabilní produkt, ve kterém se slučují základní požadavky na pojistnou ochranu klienta a zhodnocení finančních prostředků. Klient si může vybrat z následujících programů[49]:

- renta
- renta + ochrana
- ochrana + renta

Vždy se jedná o kombinaci základních rizik pro případ dožití a smrti. Záleží jen na klientovi, jakou variantu si zvolí. V průběhu pojištění si může kdykoliv změnit variantu pojistného programu. Místo jednorázové výplaty pojistného plnění může pojistník zvolit možnost vyplatit pojištěnému plnění ve formě důchodu na sjednanou dobu výplaty 5, 10, nebo 20 let. [49]

Výhody:

- pojistný program lze zvolit a libovolně měnit podle aktuální životní situace,
- pojištění až 3 dětí v jedné pojistné smlouvě,
- možnost kdykoliv vkládat a vybírat prostředky na mimořádném účtu,
- bonus,
- prémie za věrnost ve výši 5 % z pojistné částky na konci pojištění.

Kapitálové životní pojištění KONTO

U tohoto pojištění na počátku vložíte jednorázové pojistné – vklad, který je v průběhu trvání pojištění zhodnocován. Pojistné je hrazeno kapitálovými výnosy z tohoto vkladu. Jste

zdarma pojištění a na konci pojištění dostanete zpět celý svůj vklad zhodnocený o podíly na zisku. [50]

Výhody:

- bezpečné uložení finančních prostředků[50],
- možnost volně nakládat s finančními prostředky v průběhu trvání pojištění[50],
- možnost kdykoliv navýšit vklad a upravovat rizika podle momentální životní a finanční situace[50],
- daňové zvýhodnění.

Univerzální životní pojištění PERSPEKTIVA

Univerzální životní pojištění PERSPEKTIVA je moderní, vysoce variabilní produkt, který nabízí ideální kombinaci vysokého zhodnocení vložených investic a nadstandardní pojistné ochrany pro celou rodinu. Na jedné pojistné smlouvě lze pojistit až 5 osob - 2 dospělé a 3 děti. Perspektiva může sloužit jako dětské pojištění, rizikové pojištění, rodinné pojištění nebo jako investiční životní pojištění s primárním cílem zhodnocovat finanční prostředky nebo spořit peníze na důchod. Klient může volit mezi variantou plnění v případě smrti, kdy je vyplacena buď sjednaná pojistná částka plus hodnota účtu (varianta Součet) nebo sjednaná pojistná částka nebo hodnota účtu – vyšší z obou hodnot (varianta Maximum). V případě dožití si klient může zvolit buď jednorázovou výplatu, nebo výplatu formou důchodu po zvolenou dobu nebo výplatu doživotního důchodu. [48]

Výhody:

- pojištění celé rodiny na jedné pojistné smlouvě,
- přizpůsobení pojistné ochrany konkrétní životní situaci,
- prémie za bezeškový průběh na konci pojištění a bonus k pojištění zdarma,
- pojistná ochrana již od následujícího dne po sjednání pojištění,
- možnost čerpání finančních prostředků během trvání pojištění,
- možnost snížení daňového základu až o 12 000 Kč ročně.

Možnosti investování

Prostřednictvím univerzálního životního pojištění PERSPEKTIVA klient může investovat do garantovaného fondu a několika druhů podílových fondů společnosti Erste Sparinvest, C-QUADRAT nebo společnosti Conseq. PERSPEKTIVA umožní kombinovat jak garantované, tak tržní fondy a volně mezi nimi přecházet. [48]

Fondy, které se mohou prostřednictvím PERSPEKTIVY nakupovat, jsou fondy fondů. Složení portfolia jednotlivých fondů je velmi rozmanité a reaguje na momentální situaci na světových trzích. Výhodou těchto fondů je rozložení rizika jak měnového, odvětvového tak i regionálního (po celém světě). [48]

Varianty investování:

- Konzervativní program s využitím investování do podílových fondů,
- Dynamický program s využitím investování do podílových fondů,
- Progresivní program s využitím investování do podílových fondů,
- C-Quadrat Arts Balanced s využitím investování do podílových fondů,
- C-Quadrat Arts Dynamic s využitím investování do podílových fondů,
- Conseq Active Invest Vyvážené portfolio,
- Conseq Active Invest Dynamické portfolio,
- Conseq Horizont Invest,
- Garantovaný fond,
- Vkladový fond pro mimořádné pojistné.

6 PENZIJNÍ PŘIPOJIŠTĚNÍ

Penzijní fond je finanční organizace, která poskytuje penzijní připojištění. V současné době na českém finančním trhu působí deset penzijních fondů. Tyto organizace shromažďují příspěvky účastníků a třetích osob a následně je investují do instrumentů kapitálového trhu. Podle úspěšnosti zvolené investiční strategie jsou roční výnosy připisovány klientům. [38]

6.1 Penzijní fondy

Allianz PF, a.s.

Allianz penzijní fond, a. s., byl založen 31.8.1997 valnými hromadami jeho právních předchůdců. Vznikl splynutím Allianz-HYPO penzijního fondu, a. s. a Živnobanka - penzijního fondu, a. s. s názvem Allianz - Živnobanka penzijní fond, a. s. Název penzijního fondu byl změněn na Allianz penzijní fond v návaznosti na odkup 45 % akcií fondu Allianz pojišťovnou od Živnostenské banky v závěru roku 2000, nové jméno bylo zapsáno 26. února 2001. [17]

Aegon PF, a.s.

AEGON zahájil obchodní činnost na českém trhu v dubnu 2005 jako specialista na prodej především investičního životního pojištění. V roce 2007 startuje AEGON Penzijní fond. AEGON tak dnes přináší kvalitu a nadstandardní nabídku v oblastech, na které se jako světový expert na investice, pojištění a penze primárně zaměřuje. [13]

Základem finančních produktů společnosti AEGON jsou flexibilita a variabilita. Naše produkty se vždy dokáží přizpůsobit Vaší aktuální situaci. Důraz klademe na vysokou efektivitu zhodnocení vložených finančních prostředků. [13]

AXA PF, a. s.

Akciová společnost AXA penzijní fond působí v oblasti penzijního připojištění na českém trhu již od roku 1994 (do 14. 3. 2007 pod svým dřívějším názvem Winterthur penzijní fond a.s.). Její předností je její téměř 19% podíl na trhu v ukazateli počtu klientů a 24,3% podíl na trhu objemem spravovaných aktiv. Dominantní postavení v sektoru penzijního připojištění považuje také za určitý závazek vůči obchodním partnerům i klientům. Proto se [18]

AXA penzijní fond aktivně zapojil do diskuse o reformě veřejných financí, včetně reformy důchodového systému. [18]

ČSOB PF Progres, a.s.

ČSOB Penzijní fond Progres, a. s., člen skupiny ČSOB, zahájil svou činnost v roce 1995 a je právním nástupcem Penzijního fondu Spokojenosti, Hornického penzijního fondu Ostrava a Zemského penzijního fondu, a.s. [24]

Dlouhodobě patří mezi fondy s nadprůměrným zhodnocením a je nejrychleji rostoucím penzijním fondem na trhu. [24]

ČSOB PF Stabilita, a. s.

ČSOB Penzijní fond Stabilita, a. s., člen skupiny ČSOB, působí na trhu penzijního připojištění od roku 1994 (původní název společnosti byl Českomoravský penzijní fond, a.s.). ČSOB PF Stabilita je právním nástupcem Občanského penzijního fondu, a. s., a Českého penzijního fondu Zdraví, a. s., se kterými se sloučil v letech 1999 a 2000. [25]

Generali PF, a. s.

Generali penzijní fond a.s. byl založen v roce 1995. Od počátku činnosti byl jediným akcionářem fondu Generali Holding Vienna AG, součást světové pojišťovací skupiny Generali Group, která byla založena v roce 1831 v italském Terstu. Finanční rating Generali Group podle agentury Standard & Poor's je „AA“. Od 18.8.2006 je jediným akcionářem Generali Pojišťovna, a.s. Generali v současné době patří mezi sto největších společností na světě. Je třetí největší pojišťovnou na světě, druhou největší v Evropě a největším evropským životním pojistitelem. [47]

ING PF, a.s.

ING Penzijní fond, a.s., původně Průmyslový penzijní fond, a.s., byl založen na základě zakladatelské smlouvy dne 15. března 1994. Nový název společnosti byl zapsán do obchodního rejstříku dne 4. dubna 2000. Společnost měla k 31. prosinci 2008 jediného [12]

akcionáře, ING CONTINENTAL EUROPE HOLDING S B.V., Amstelveenseweg 500, Amsterdam, Nizozemské království. [12]

PF Komerční banky, a. s.

Jediným akcionářem Penzijního fondu Komerční banky, a. s. je Komerční banka, a. s. Penzijní fond Komerční banky, a. s. se svou strategií řadí mezi fondy konzervativní a jednoznačně upřednostňuje v investiční strategii stabilitu fondu. Stabilní výnosy dlužných cených papírů jsou preferovány před rizikovějšími finančními operacemi. Cílem fondu je dosáhnout dostatečného zisku při minimalizaci rizika a nízkých nákladech. Tato strategie umožňuje dosahovat i dostatečné úrovně zhodnocení nad úroveň inflace. [53]

PF Česká pojišťovna, a. s.

Penzijní fond České pojišťovny působí na trhu penzijního připojištění od roku 1994. Jeho zakladatelem a jedním akcionářem je Česká pojišťovna. Za více než deset let svého působení si Penzijní fond České pojišťovny vybudoval postavení nejsilnější společnosti a v současnosti je nejdynamičtější se rozvíjejícím penzijním fondem v České republice. Posláním Penzijního fondu České pojišťovny je být vedoucím, důvěryhodným a vysoce spolehlivým poskytovatelem penzijního připojištění se státním příspěvkem. Hlavními strategickými cíli penzijního fondu je trvalé zvyšování podílu v segmentech individuální a firemní klientely, efektivní správa vložených prostředků a vysoká kvalita poskytovaných služeb. [51]

PF České spořitelny, a. s.

Penzijní fond České spořitelny vstoupil na finanční trh v České republice v roce 1995. Od března 2001 je 100% vlastníkem společnosti Česká spořitelna, která se již v roce 2000 stala členem silné střeoevropské finanční skupiny Erste Bank. Penzijní fond České spořitelny tak disponuje mimořádným zázemím a může svým klientům nabídnout neustále se zvyšující kvalitu služeb. Od počátku svého působení stabilně zvyšuje svůj podíl na trhu penzijního připojištění. [52]

6.2 Porovnání penzijních fondů

V následujících tabulkách a grafech uvádím přehledy celkového zhodnocení připsané účastníkům, nákladovost jednotlivých fondů, počet účastníků penzijního připojištění a výsledky hospodaření fondů v letech 1995 až 2008. Přesné informace za rok 2009 doposud nebyly uveřejněny, tak budu brát v úvahu pouze jejich odhady.

V tabulce č. 5 a 6 můžeme vidět srovnání výnosnosti účastníků penzijního připojištění od roku 1995 až po rok 2008 u všech fondů. Tabulky též porovnávají minimální a maximální hodnoty, průměr a inflaci za dané roky. Když se podíváme do tabulky č. 5, vidíme, že inflace se pohybuje v prvních čtyřech porovnávaných letech docela vysoko kolem 9 %. Dokonce v letech 1995 a 1998 byla nad úrovní průměru trhu. Je to z toho důvodu, že v tomto období Česká republika procházela velkou ekonomickou krizí. Došlo též k velkému očistci mezi penzijními fondy. Ze zhruba více jak 40 penzijních fondů spousta zanikla nebo se sloučila s ekonomicky stabilnějšími a silnějšími fondy. Bylo to převážně v letech 1997 až 2000, celý přehled je v příloze č. 4. Celý systém důchodového pojištění proto prošel další reformou. I navzdory tomu si některé penzijní fondy připsaly krásné zhodnocení. V roce 1996 PF Progres až 16,4 %.

Tab. 5. Připsané zhodnocení účastníkům v letech 1995 až 2001 [54]

Aktivní PF	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Aegon PF	x	x	x	x	x	x	x
Allianz PF	9,6%	9,0%	8,9%	9,1%	6,0%	3,8%	4,4%
Axa penzijní fond	12,8%	11,5%	11,2%	10,1%	6,5%	4,1%	4,3%
ČSOB PF Progres	0,0%	16,4%	8,0%	10,9%	7,7%	5,6%	3,9%
ČSOB PF Stabilita	10,4%	10,9%	10,3%	10,0%	6,1%	4,2%	3,2%
Generali PF	10,3%	10,6%	14,6%	11,4%	5,3%	3,6%	4,6%
ING penzijní fond	12,8%	12,1%	11,0%	9,3%	6,0%	4,4%	4,8%
PF České pojišťovny	10,3%	9,2%	9,6%	9,7%	6,6%	4,5%	3,8%
PF České spořitelny	4,0%	8,1%	9,1%	8,3%	4,4%	4,2%	3,8%
PF Komerční banky	9,4%	8,4%	9,1%	9,5%	7,2%	4,9%	4,4%
Minimum	0,0%	8,1%	8,0%	8,3%	4,4%	3,6%	3,2%
Maximum	12,8%	16,4%	14,6%	11,4%	7,7%	5,6%	4,8%
Průměr	8,8%	10,7%	10,2%	9,8%	6,2%	4,4%	4,1%
Inflace	9,1%	8,8%	8,5%	10,7%	2,1%	3,9%	4,7%

Tabulka č. 6 potom pokračuje v přehledu výnosnosti jednotlivých fondů. V roce 2007 vstoupil na trh s penzijním připojištěním penzijní fond Aegon, čímž se stal nejmladším penzijním fondem. Jako nově příchozí konkurent má dosti vysoké zhodnocení až 4 %. V porovnání s ostatními je to nejvyšší za poslední dva roky. Druhým nejlépe zhodnoceným fondem je Allianz PF, který si jako jeden z mála drží stabilní výnos kolem 3 % od roku 2002. Pokud však porovnáme s inflací roku 2008, zjistíme, že ani takto stabilní fond neměl vyšší výnosnost, aby pokryl míru inflace. Když se podíváme pozorně, uvidíme, že v tomto roce ani jeden fond nepřevýšil míru inflace. Důvodem je světová finanční krize.

Tab. 6. Připsané zhodnocení účastníkům v letech 2002 až 2008 [54]

Aktivní PF	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Aegon PF	x	x	x	x	x	4,50%	3,5%
Allianz PF	3,7%	3,0%	3,0%	3,0%	3,1%	3,05%	3,0%
Axa penzijní fond	3,4%	3,4%	3,1%	3,7%	2,5%	2,20%	0,0%
ČSOB PF Progres	4,3%	4,3%	5,3%	5,0%	2,3%	2,40%	0,0%
ČSOB PF Stabilita	3,0%	2,3%	4,3%	4,0%	2,8%	2,40%	0,1%
Generali PF	4,1%	3,0%	3,0%	3,8%	3,7%	4,10%	2,0%
ING penzijní fond	4,0%	4,0%	2,5%	4,2%	3,6%	2,50%	0,0%
PF České pojišťovny	3,2%	3,1%	3,5%	3,8%	3,3%	2,40%	0,2%
PF České spořitelny	3,5%	2,6%	3,7%	4,0%	3,0%	3,10%	0,4%
PF Komerční banky	4,6%	3,4%	3,5%	4,0%	3,0%	2,30%	0,6%
Minimum	3,0%	2,3%	2,5%	3,0%	2,3%	2,2%	0,0%
Maximum	4,6%	4,3%	5,3%	5,0%	3,7%	4,5%	3,5%
Průměr	3,8%	3,2%	3,5%	3,9%	3,0%	2,9%	1,0%
Inflace	1,8%	0,1%	2,8%	1,9%	2,5%	2,8%	6,3%

Po reformě důchodového pojištění v devadesátých letech zájem lidí o spoření v rámci penzijního připojištění roste rok od roku. V současné době jde o velmi populární a důležitou složku spoření, jak si zajistit prostředky na stáří. Věkový průměr stále roste a porodnost klesá, což způsobuje nedostatek finančních prostředků pro vyplácení starobních důchodů. Již nyní je schodek na penzijním účtu 10,4 miliard. Předpokládá se, že ke konci roku by mohl schodek narůst až na 40 miliard, pokud se situace nezmění.

Přehledy celkových počtů účastníků jednotlivých penzijních fondů jsou uvedeny v tabulkách č. 7 a 8.

Tab. 7. Počet účastníků k 31.12. [54]

Aktivní PF	1997	1998	1999	2000	2001	2002
AEGON PF	x	x	x	x	x	x
Allianz PF	53 500	64 639	73 775	97 687	104 248	107 304
AXA PF	45 000	130 000	171 034	190 010	249 692	603 390
ČSOB PF Progres	5 528	7 237	7 728	8 263	9 717	11 421
ČSOB PF Stabilita	115 131	130 650	202 437	299 996	302 615	293 345
Generali PF	3 865	6 944	16 623	22 878	22 466	22 068
ING penzijní fond	160 671	195 532	173 414	182 915	222 669	255 290
PF České pojišťovny	132 990	159 897	227 000	296 059	322 179	348 393
PF České spořitelny	163 030	187 956	239 546	310 000	360 781	375 561
PF Komerční banky	264 908	212 593	214 458	251 483	252 898	256 287

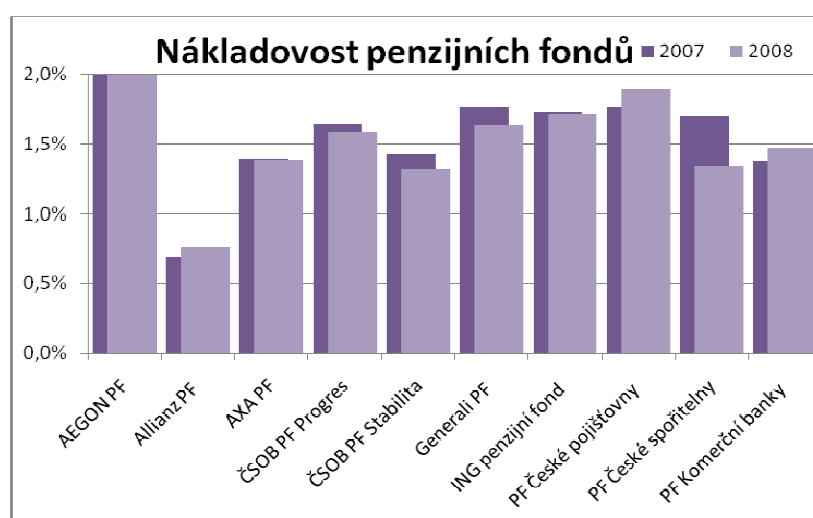
Pokud porovnáme, např. rok 1997 s rokem 2003 zjistíme, že počet účastníků na penzijním připojištění vzrostl 2,55krát tj. z celkového počtu 944 623 účastníků v roce 1997 na 2 409 690 účastníků v roce 2003. Největší nárůst, srovnání s ostatními roky uvedenými v tabulce č. 7 byl především u společností AXA PF (více jak 13krát) a Generali PF (5,7krát). U penzijního fondu AXA to bylo především díky sloučením několika penzijních fondů ještě pod bývalý název Winterthur PF.

Když půjdeme ještě dál a srovnáme roky 2003 a 2008, vzroste nám počet účastníků opět a to až o 1,8krát tj. z 2 409 690 na 4 295 603 účastníků. Kromě penzijního fondu AXA zaznamenaly všechny fondy nárůst. AXA PF od roku 2005 má stále méně účastníků, jedná se však jen o pokles v rámci tisíců. Porovnáním s rapidním nárůstem do roku 2005 je to zanedbatelný počet. Podrobný přehled je zobrazen v tabulce níže.

Tab. 8. Počet účastníků k 31.12 [54]

Aktivní PF	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AEGON PF	x	x	x	x	11 022	44 830
Allianz PF	106 757	106 760	112 679	113 002	115 790	123 075
AXA PF	564 700	614 461	604 401	593 728	577 082	560 449
ČSOB PF Progres	15 129	23 385	81 042	159 558	224 674	267 012
ČSOB PF Stabilita	292 907	310 321	330 549	358 962	385 477	408 503
Generali PF	22 559	23 347	25 384	26 277	29 168	37 341
ING penzijní fond	294 270	355 337	388 567	404 863	434 998	452 103
PF České pojišťovny	463 948	770 640	867 593	974 115	1 079 410	1 160 860
PF České spořitelny	382 605	410 352	479 757	549 733	634 162	750 212
PF Komerční banky	266 815	302 330	360 873	416 757	470 315	491 218

Další možností jak srovnat jednotlivé penzijní fondy je podívat se na jejich nákladovost. V grafu č. 8 můžeme vidět srovnání let 2007 a 2008. Jednoznačně nejnákladnějším fondem je Aegon PF. Jelikož je na trhu nový, dá se předpokládat, že tyto náklady jsou spojeny s provozem, vysokými náklady na reklamu, získání zákazníků apod. V roce 2007 se hodnoty vyšplhaly až přes 60 %. V porovnání s rokem 2008, tato nákladovost klesla a to na úroveň pod 20 %. Další fondy, kterým klesla nákladovost, byly AXA PF, ČSOB PF Progres i Stabilita, Generali PF a hlavně PF České spořitelny. Nejméně nákladovým fondem je stále Allianz PF, který jak vidíte v obrázku č. 8 má až o polovinu menší nákladovost než druhý nejméně nákladový fond. Příloha č. 5 pak zobrazuje nákladovost a náklady příštích období v letech 2002 až 2008.

Obr. 8. Nákladovost penzijních fondů [54]

Z obrázku č. 8, můžeme konstatovat, že fond s nejnižšími náklady je jednoznačně Allianz. Od roku 2002, jak znázorňuje tabulka v příloze č. 5, udržuje nákladovost kolem 1 %, rozdíl mezi minimem a maximem je mnohdy kolem 3 % a vyšší. Dalším fondem, který drží nízkou hladinu nákladovosti je PF Komerční banky. Naopak nejvíce nákladným fondem je jednoznačně ČSOB PF Progres.

Pokud srovnáme zisky jednotlivých fondů, tak nám tabulka č. 9 ukáže, že jediným fondem, který nevykázal žádný zisk je Aegon a jeho ztráta se zvyšuje. Jak je vidět krize se projevila u všech fondů krom Allianz PF, kterému se zisk zvyšuje každým rokem. ČSOB PF Progres v roce 2008 zaznamenal výsledek hospodaření jen díky navýšenému základnímu kapitálu. V roce 2007 došlo k převzetí Winterthur PF společností AXA PF. Ovšem ani

tato akvizice nepomohla v následujícím roce propadu zisku o více jak 700 milionů. Druhým fondem, který měl nejnižší zisky, byl ING Penzijní fond poklesem o 500 milionů.

Tab. 9. Zisk nebo ztráta účetního období [54]

Aktivní PF	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AEGON PF	x	x	x	x	-18 449	-50 282
Allianz PF	119 198	122 090	165 469	181 725	201 200	220 181
AXA penzijní fond	613 394	767 319	1 047 764	757 524	790 438	9 682
ČSOB PF Progres	12 152	24 273	39 636	64 000	121 031	30 128
ČSOB PF Stabilita	171 086	403 235	405 308	339 318	338 713	91 010
Generali PF	0	24 297	36 509	42 793	52 172	34 396
ING Penzijní fond	322 335	270 167	578 073	619 350	509 642	8 767
PF České pojišťovny	294 764	707 025	967 336	1 032 735	938 616	81 354
PF České spořitelny	243 466	407 633	629 525	530 607	775 563	127 447
PF Komerční banky	365 097	439 735	620 910	528 754	562 256	165 158

Jednotlivé penzijní fondy nabízejí jeden jediný produkt, který si může daný účastník vybrat. Jelikož podmínky pro penzijní fondy jsou si zcela podobné – státní příspěvky, daňové zvýhodnění, je těžké určit jenom jeden fond, který bych doporučila pro všechny věkové skupiny.

Dle nákladovosti je nejnižší fond Allianz PF s průměrem kolem 1 %. Dle zhodnocení je nejlepší Aegon PF s 3,5 % a Allianz se 3% zhodnocením. Odhady pro rok 2009 nám ale říkají, že Aegon PF v tomto roce má prozatím nulové zhodnocení, pokud by přece jen připsal zhodnocení, bude muset tyto částky dotovat, jelikož stále hospodaří se ztrátou. Průměrné zhodnocení prostředků se pohybuje na úrovni 1,1 %, což je podobné jako rok 2008. Penzijní fondy se tak drží spíše konzervativní investiční strategie. Dalším dobře zhodnoceným fondem je Generali PF.

Dle počtu účastníků si nejspíš klient vybere PF České pojišťovny. Každý z fondů má svoje pro a proti. Proto bude záležet jenom na jednotlivcích jak se rozhodnou. Doporučila bych zvážit i jednotlivé věrnostní programy a věrností karty, které fondy nabízí, a poplatky.

V roce 2009 byla provedena novela zákona o penzijním připojištění, která umožnila účtovat fondům tzv. poplatek při převodu prostředků a při zrušení smlouvy s výplatou odbytného. Zákon ovšem stanovuje maximální výši poplatků, to proto, aby fondy zbytečně nezvyšovaly tyto poplatky, tak jak chtějí. Je tu i další omezení. Smlouvy, které jsou starší více jak 5 let, nesmí být zpoplatněny. Pro zajímavost poplatek při převodu smlouvy k jinému penzij-

nímu fondu si všechny fondy stanovily přesně na 800,- Kč. Pouze u poplatku za zrušení smlouvy si AXA PF tento poplatek neúčtuje a PF České spořitelny má nastaven sazbu na 200,- Kč. Ostatní fondy nechaly poplatek na 800,- Kč s výjimkou PF Komerční banky, která stanovila tento poplatek dle let trvání smlouvy, max. však do pátého roku jak novela povoluje.

7 NÁVRHY PORTFOLIA PRODUKTŮ

Jednotlivé portfolia se budou skládat ze starobního důchodu, částky u vybraného typu životního pojištění a částky z penzijního připojištění.

Pro porovnání, jaký typ životního pojištění je výhodnější, jsem vybrala tyto produkty:

- kapitálové životní pojištění od České pojišťovny
- investiční životní pojištění EasyLive od pojišťovny Aviva
- důchodové životní pojištění Harmonie od pojišťovny Kooperativa

Pokud se jedná o jednotlivé vlastnosti a poplatky s nimi spojenými, nedají se srovnat, kvůli rozdílné podstatě produktu. Cílem je však porovnat částky, které budou vyplaceny na konci uplynutí smlouvy, tak abychom mohly tyto částky rozpočítat a zajistit klientovi i nadále životní komfort, na který byl zvyklý před odchodem do důchodu. Pro zajímavost jsem zvolila variantu porovnání mezi muži a ženami. Jak vysokou měsíční částku musí obě pohlaví platit, jak se tyto částky liší a proč.

Předpokládejme odchod do důchodu v 65 letech a pobírání důchodu po dobu deseti a patnácti let. Dále budu počítat s průměrným měsíčním důchodem v České republice, který k 1.1.2010 činil pro muže 11 152 Kč a pro ženy 9 109 Kč. Pro zjednodušení nebudu uvažovat o dalším navyšování důchodu a budu počítat v současných cenách.

Pro jednotlivé návrhy konkrétních klientů budu vycházet z těchto modelových příkladů:

- věková skupina 30 let se sjednanou pojistnou částkou v případě smrti 500 000 Kč
- věková skupina 45 let se sjednanou pojistnou částkou v případě smrti 1 000 000 Kč
- pro muže i ženu, z důvodu srovnání
- pojištění pro případ úrazu a invalidity
- ukončení smlouvy ve věku 65 let klienta
- indexace 3 % („kompenzace negativního dopadu inflace na hodnotové ukazatele, index znamená přepočet hodnotových ukazatelů v souladu s růstem cen tak, že se zvyšuje jejich nominální hodnota v poměru k poklesu kupní síly měny.“) [56]

7.1 Modelový příklad 1

Klienti pan Novák a paní Nováková, oba ve věku 30 let povoláním bankovní úředníci s měsíčním příjmem - pan Novák 25 000 Kč a paní Nováková 21 000 Kč, si chtějí sjednat životní pojištění, aby se zabezpečili na stáří a současně se i pojistili. Protože jsou oba samostatně živitelé a o zaležení rodiny prozatím nepřemýšlí, zvolila jsem proto částku v případě smrti nižší tj. 500 000 Kč.

EasyLife

Základní parametry pojištění:	Novák	Nováková
- pojistná doba	do 65 let	do 65 let
- frekvence placení	měsíční	měsíční
- základní pojistná částka	500 000 Kč	500 000 Kč
Placená připojištění:		
- trvalé následky úrazu s progresí	200 000 Kč	200 000 Kč
- následky úrazu	100 000 Kč	100 000 Kč
- trvalá plná invalidita	200 000 Kč	200 000 Kč
Měsíční pojistné celkem	869 Kč	713 Kč

Tab. 10. Pesimistická varianta pro oba klienty [vlastní]

Konec roku	Pan Novák		Paní Nováková	
	Pojistné plnění	Hodnota účtu	Pojistné plnění	Hodnota účtu
1	500 000	0	500 000	0
2	515 000	0	515 000	0
3	530 450	12 352	530 450	9 852
10	652 387	75 478	652 387	60 181
17	802 353	161 221	802 353	130 868
24	986 793	263 836	986 793	224 495
31	1 213 631	367 826	1 213 631	338 524
33	1 287 541	392 519	1 287 541	373 021
34	1 326 168	403 542	1 326 168	390 424
35	1 365 953	413 156	1 365 953	407 733

Tabulky 10 a 11 nám zobrazují průběh při zvoleném měsíčním pojistném u obou klientů. Při srovnání obou variant - pesimistické varianty i optimistické, vidíme, že rozdíl v případě pana Nováka je více jak dvojnásobek a u paní Novákové je hodnota účtu téměř dvojnásobná. Je to dáno tím, že paní Nováková spoří částku nižší než pan Novák. Kdyby spořili ovšem částkou ve stejné výši, měla by paní Nováková vyšší hodnotu. Ženy jsou obecně pokládány jako méně rizikové.

Tab. 11. Optimistická varianta pro oba klienty [vlastní]

Konec roku	Pan Novák		Paní Nováková	
	Pojistné plnění	Hodnota účtu	Pojistné plnění	Hodnota účtu
1	500 000	0	500 000	0
2	515 000	0	515 000	0
3	530 450	12 705	530 450	10 139
10	652 387	86 526	652 387	68 951
17	802 353	208 421	802 353	168 293
24	986 793	395 119	986 793	328 082
31	1 213 631	674 536	1 213 631	576 412
33	1 287 541	777 380	1 287 541	668 866
34	1 326 168	833 889	1 326 168	719 555
35	1 365 953	894 050	1 365 953	773 427

Harmonie

Základní parametry pojištění:

	Novák	Nováková
- pojistná doba	do 65 let	do 65 let
- frekvence placení	měsíční	měsíční
- základní pojistná částka	500 000 Kč	500 000 Kč

Placená připojištění:

- trvalé následky úrazu s progresí	200 000 Kč	200 000 Kč
- následky úrazu	100 000 Kč	100 000 Kč
- trvalá plná invalidita	200 000 Kč	200 000 Kč

Celková měsíční splátka na pojistném	1 000 Kč	1000 Kč
--------------------------------------	----------	---------

Z tabulky 12 též srovnávám pesimistickou a optimistickou variantu u obou pohlaví. Zde již máme stejnou výši měsíčního pojistného, tak snadněji vidíme rozdíl. Tím, že jsou ženy pokládány za méně rizikové, si mohou naspořit až o 100 000 Kč více, jak vidíme z uvedeného příkladu. V porovnání obou variant je u důchodového pojištění rozdíl podobný jako v předchozím případě u investičního pojištění. U pana Nováka v optimistické variantě může zaznamenat nárůst o více jak 100 % v porovnání s variantou pesimistickou. Paní Nováková naspoří sice více v horší variantě než pan Novák, ale není to ani dvojnásobek v porovnání s optimistickou variantou.

Tab. 12. Hodnoty účtů na konci pojistné doby pro klienta ve věku 30 let[vlastní]

Konec roku	Pan Novák		Paní Nováková	
	Pesimist.varianta	Optimist.varianta	Pesimist.varianta	Optimist.varianta
1	551	560	1 040	1 058
2	1 062	1 098	2 059	2 127
3	1 532	1 611	3 115	3 270
10	65 316	73 754	72 450	82 052
17	140 916	182 724	158 591	204 905
24	226 725	351 063	266 541	401 445
31	327 899	636 953	404 904	725 322
33	361 433	749 256	452 492	850 614
34	379 479	811 481	478 092	920 048
35	398 576	878 150	505 071	994 451

Kapitálové životní pojištění

Základní parametry pojištění:	Novák	Nováková
- pojistná doba	do 65 let	do 65 let
- frekvence placení	měsíční	měsíční
- základní pojistná částka	500 000 Kč	500 000 Kč
Placená připojištění:		
- trvalé následky úrazu s progresí	200 000 Kč	200 000 Kč
- následky úrazu	100 000 Kč	100 000 Kč
- trvalá plná invalidita	200 000 Kč	200 000 Kč
Celková měsíční splátka na pojistném	1 150 Kč	1 050 Kč

U kapitálového životního pojištění máme variantu pouze jednu. Je to dáno vlastnostmi produktu. U tohoto typu se finanční prostředky v skoro celé výši zhodnocují tzv. technicko-úrokovou mírou, která je v současné době stanovena na 2,4 %. Účastník tak získá garantované zhodnocení svých vložených prostředků. Zbytek pojistného pojišťovny využívají pro investování a klientům vyplácí podíl na výnosu rezerv životního pojištění. Proto zde uvádím pouze garantovanou výši hodnoty účtu na konci pojistné doby.

Tab. 13. Hodnota účtu na konci pojistné doby[vlastní]

Konec roku	Pan Novák	Paní Nováková
1	1 131	1 228
2	2 231	2 426
3	3 300	3 655
10	77 952	74 241
17	160 402	154 618
24	247 749	246 139
31	343 012	351 052
33	372 863	384 352
34	388 600	401 752
35	405 018	419 730

7.2 Modelový příklad 2

Klienti pan Novák a paní Nováková, oba ve věku 45 let povoláním bankovní úředníci s měsíčním příjmem - pan Novák 25 000 Kč a paní Nováková 21 000 Kč, si chtějí sjednat investiční životní pojištění, aby si naspořili finanční prostředky na stáří, současně se i pojistili a zabezpečili v případě smrti i své rodiny. Pro tento případ proto volím vyšší pojistné pro případ smrti a to 1 000 000 Kč.

EasyLife

Základní parametry pojištění:	Novák	Nováková
- splátka běžného pojistného	2 115 Kč	1 565 Kč
- pojistná doba	do 65 let	do 65 let
- frekvence placení	měsíční	měsíční
- základní pojistná částka	1 000 000 Kč	1 000 000 Kč

Placená připojištění:

- trvalé následky úrazu s progresí	200 000 Kč	200 000 Kč
- následky úrazu	100 000 Kč	100 000 Kč
- trvalá plná invalidita	200 000 Kč	200 000 Kč
- celková splátka za připojištění	193 Kč	193 Kč

Tab.č. 14: Pesimistická varianta pro oba klienty[vlastní]

Konec roku	Pan Novák		Paní Nováková	
	Pojistné plnění	Odkupné	Pojistné plnění	Odkupné
1	1 000 000	0	1 000 000	0
2	1 030 000	0	1 030 000	0
3	1 060 900	31 776	1 060 900	27 163
6	1 159 274	95 868	1 159 274	80 461
9	1 266 770	164 538	1 266 770	140 827
12	1 384 234	237 458	1 384 234	208 147
15	1 512 590	310 922	1 512 590	281 555
18	1 652 848	380 661	1 652 848	359 453
19	1 702 433	402 994	1 702 433	386 365
20	1 753 506	424 206	1 753 506	413 516

Opět u tohoto produktu porovnávám pesimistickou a optimistickou variantu u obou pohlaví jak zobrazují tabulky 14 a 15. Rozdíl s předešlým příkladem je v hodnotách účtu u prvního a druhého roku. Jak vidíme, zde je hodnota nulová, protože měsíční placené pojistné nám plně pokrývá počáteční náklady. Pro úhradu těchto počátečních nákladů pojišťovny používají různé metody. Např. přepočítání přes počáteční jednotky. Tento způsob je však pro klienta nepřehledný, většina si totiž není schopna sama spočítat přesnou výši nákladů pomocí těchto počátečních jednotek. Dalšími variantami jak určit tyto počáteční náklady jsou např. alokace pojistného, kterou používá i pojišťovna Aviva, nebo tzv. exotické přístupy. Do exotických přístupů se řadí takové, které nejsou zařazeny do předešlých dvou možných variant výpočtu.

Tab. č. 15: Optimistická varianta pro oba klienty[vlastní]

Konec roku	Pan Novák		Paní Nováková	
	Pojistné plnění	Odkupné	Pojistné plnění	Odkupné

1	1 000 000	0	1 000 000	0
2	1 030 000	0	1 030 000	0
3	1 060 900	32 596	1 060 900	27 936
6	1 159 274	103 124	1 159 274	86 627
9	1 266 770	186 363	1 266 770	159 136
12	1 384 234	284 515	1 384 234	247 563
15	1 512 590	397 436	1 512 590	353 864
18	1 652 848	525 515	1 652 848	480 086
19	1 702 433	572 509	1 702 433	527 305
20	1 753 506	621 512	1 753 506	577 215

Harmonie

Základní parametry pojištění:	Novák	Nováková
- pojistná doba	do 65 let	do 65 let
- frekvence placení	měsíční	měsíční
- základní pojistná částka	500 000 Kč	500 000 Kč
Placená připojištění:		
- trvalé následky úrazu s progresí	200 000 Kč	200 000 Kč
- následky úrazu	100 000 Kč	100 000 Kč
- trvalá plná invalidita	200 000 Kč	200 000 Kč
Celková měsíční splátka pojistného	3 000 Kč	2 200 Kč

Tabulka 16 zobrazuje hodnoty účtů pro klienty ve věku 45 let. Můžeme srovnat optimistické a pesimistické varianty u pana Nováka i paní Novákové. Narážíme zde opět na počáteční náklady, kvůli kterým první a druhý rok je hodnota účtu nulová. V tomto příkladu spoří paní Nováková nižší částkou než pan Novák. S nižší měsíční výší o 800 Kč uspořila paní Nováková částku o zhruba 40 000 Kč nižší než pan Novák u pesimistické varianty. U druhé varianty je tento rozdíl již více jak dvojnásobný.

Tab. č. 16: Hodnoty účtů na konci pojistné doby u klientů ve věku 45 let [vlastní]

	Pan Novák		Paní Nováková	
Konec	Pesimist.varianta	Optimist.varianta	Pesimist.varianta	Optimist.varianta

roku				
1	0	0	0	0
2	0	0	0	0
3	19 063	19 314	18 059	18 336
6	94 533	100 622	80 607	85 914
9	170 575	191 993	147 027	165 202
12	247 981	297 365	217 222	258 611
15	327 587	422 522	291 592	370 001
18	407 164	573 561	369 871	504 151
19	434 207	632 231	396 956	555 239
20	461 755	696 330	424 632	610 162

Kapitálové životní pojištění

Základní parametry pojištění:	Novák	Nováková
- pojistná doba	do 65 let	do 65 let
- frekvence placení	měsíční	měsíční
- základní pojistná částka	500 000 Kč	500 000 Kč
Placená připojištění:		
- trvalé následky úrazu s progresí	200 000 Kč	200 000 Kč
- následky úrazu	100 000 Kč	100 000 Kč
- trvalá plná invalidita	200 000 Kč	200 000 Kč
Celková měsíční splátka pojistného	3 050 Kč	2 300 Kč

Tabulka 17 zobrazuje průběh zhodnocení u kapitálového životního pojištění. V prvním a druhém roce je hodnota účtu opět nulová. Pokud srovnáme zhodnocení účtu s produktem Harmonie, je vidět, že kapitálové životní pojištění zhodnocuje prostředky až do šestého roku lépe než důchodové životní pojištění. Avšak od devátého roku je lépe zhodnocován účet na důchodovém životním pojištění. Konečný stav účtu kapitálového životního pojištění u pana Nováka je o 50 000 Kč nižší než u Harmonie a u paní Novákové je tato částka 25 000 Kč.

Tab. 17. Hodnota účtu na konci pojistné doby[vlastní]

Konec účtu	Pan Novák	Paní Nováková
1	0	0
2	0	0
3	19 778	19 576
6	95 005	84 049
9	167 868	150 133
12	238 670	217 350
15	307 463	285 614
18	370 739	354 011
19	390 832	376 816
20	410 523	399 651

Při srovnání všech tří produktů, již bereme každého klienta zvlášť. Pokud se podíváme na pana Nováka ve věku 30 let, jak zobrazuje tabulka 18, bude pro něho nejvýhodnější investiční životní pojištění. Srovnáme-li měsíční platy i celkovou hodnotu na účtu, jednoznačně vede produkt EasyLife od společnosti Aviva. Klient za nízkou cenu získá nejen kvalitní pojištění, ale zajistí se i na stáří. Nejhuře na tom je kapitálové životní pojištění.

Tab. 18. Srovnání produktů pro klienta ve věku 30 let [vlastní]

	Pan Novák		Paní Nováková	
	Hodnota účtu	Měsíční platba	Hodnota účtu	Měsíční platba
EasyLife	413 156	869	407 733	713
Harmonie	398 576	1 000	505 071	1 000
KŽP	405 018	1 150	419 730	1 050

U paní Novákové ve věku 30 let je situace obdobná. Kapitálové životní pojištění v tomto případě též nepřipadá v úvahu, přes svoje nízké zhodnocení a vysoké měsíční platbě oproti zbylým produktům. Jelikož jsme vzali v úvahu u důchodového pojištění stejnou výši měsíční platby jako u pana Nováka, hodnota účtu je oproti investičnímu a kapitálovému životnímu pojištění značně vyšší. Zde můžeme předpokládat, že měsíční platby u důchodového i investičního životního pojištění mohou být podobné ne-li stejné. Pro další výpočty však vezmu v úvahu hodnotu účtu u investičního životního pojištění.

U klientů ve věku 45 let budou měsíční platby na pojistném vyšší. Jelikož tato věková skupina je zařazená mezi více rizikové než mladší klienti a současně, aby si i něco naspořili,

jsou částky až o 1 000 Kč vyšší. V tabulce 19 můžeme porovnat pana Nováka ve věku 45 i paní Novákovou ve stejném věku.

Srovnání všech tří produktů u pana Nováka nám vyjde, že nejméně výhodným je opět kapitálové životní pojištění. Při spoření 3 000 Kč měsíčně si může pan Novák naspořit až 461 000 Kč, což je nejlépe zhodnocený účet na konci doby pojištění. Při srovnání měsíčních plateb by bylo ale výhodnější, aby pan Novák uzavřel smlouvu na investiční životní pojištění. Rozdíl je až 700 Kč. Tato částka by potom mohla být použita na rodinné náklady nebo studia dětí pana Nováka.

Tab. 19. Srovnání produktů pro klienta ve věku 45 let[vlastní]

	Pan Novák		Paní Nováková	
	Hodnota účtu	Měsíční platba	Hodnota účtu	Měsíční platba
EasyLife	424 206	2 308	413 516	1 758
Harmonie	461 755	3 000	424 632	2 200
KŽP	410 523	3 050	399 651	2 300

U paní Novákové nejsou tak znatelné rozdíly v hodnotách účtů u jednotlivých produktů. Jelikož paní Nováka má rodinu, doporučila bych jí vložit prostředky do investičního životního pojištění. Ve srovnání s důchodovým životním pojištěním by platila o necelých 500 Kč méně a rozdíl hodnot účtů mezi investičním a důchodovým pojištěním není tak výrazný. Ušetřenou částku může použít na náklady rodiny nebo je může vložit do jiné formy spoření popř. na splátku úvěru, pokud má zřízení.

Další důvody, proč jsem nezvolila u daných příkladů kapitálové pojištění, jsou i v neprůhlednosti poplatků. U tohoto produktu klienti nemají informace, s jakou výší poplatků je tento produkt spojen. Též klient dostane pouze garantovanou výši. Kdyby situace na trhu byla dobrá, klient by tak přišel o možnost lépe zhodnotit své prostředky. Pokud se jedná o mladého účastníka, který ještě nemá rodinu, je investiční životní pojištění výhodná volba. V případě, že v budoucnu bude žádat o úvěr či hypotéku, má větší šance tyto finanční prostředky přes tyto produkty obdržet.

Penzijní připojištění

Na základě předešlého porovnání v kapitole č. 6 jsem zvolila pro modelové příklady fond Allianz PF. Pokud průměrná výnosnost se stále pohybuje kolem 3 %, uvažuji toto zhodnocení i pro další roky. Výpočty jsou uvedeny pro klienty pana Nováka a paní Novákovou v letech 30 a 45 let. Předpoklad odchodu do penze je v 65 letech, tak je délka spoření nastavena na 35 a 20 let. Pro utvoření obrázu, kolik by měli jednotliví klienti spořit, jsem zvolila 6 variant výši měsíčně placeného příspěvku účastníkem.

Obecně však platí, že si účastník může sám určit, jakou výši prostředků bude měsíčně spořit, minimálně však 100 Kč. Dalším požadavkem je splnění minimálně 60 měsíců, po kterých musí být penzijní připojištění sjednáno. Pokud nechce klient přijít o státní příspěvek, musí ukládat prostředky až do svých 60-ti let. Po uplynutí doby, po kterou je smlouva sjednána, je ve většině případů doporučováno pobírat tzv. doživotní starobní penzi, což budu brát v úvahu i v našich příkladech. Je vyplácena ze spořené částky měsíčními platbami. Z této částky se platí daň pouze z výnosů a ne z příspěvků. Čili tato varianta by měla být nejlevnější.

Pokud se klient rozhodne pro tzv. jednorázovou platbu, bývá zdaněna stejně jako v předchozím případě tj. z výnosů. Je zde rozdíl pouze v příspěvcích od zaměstnavatele, které jsou účastníkovi zdaněny sazbou 15 %. Při nesplnění podmínek nebo předčasném zrušení smlouvy, musí účastník vrátit veškeré státní příspěvky včetně výnosů z těchto státních příspěvků. Příspěvky od účastníka nejsou zdaněny, pouze výnosy z těchto příspěvků a příspěvky od zaměstnavatele a to sazbou 25 %. Každý účastník penzijního připojištění by si měl proto rozmyslet, kolik a hlavně jakou formou chce tyto naspořené finanční prostředky čerpat.

V tabulkách 20 a 21 jsou zobrazeny příspěvky účastníka včetně státních příspěvků, celkového zhodnocení i hodnoty jednorázového vyrovnání. Výpočty jsem provedla zvlášť u ženy a zvlášť u muže, jelikož vyplácená výše doživotní starobní penze se u obou pohlaví liší, i když ostatní částky jsou zcela shodné. Při srovnání pohlaví, je viditelné, že muži pobírají vyšší měsíční výplaty starobní penze.

Tab. 20. Příspěvky účastníka – ženy na penzijním připojištění a jejich zhodnocení[vlastní]

Měsíční příspěvek	Doba spoření	Příspěvek účastníka	Příspěvek státu	Celkové zhodnocení	Doživotní star.penze	Jednorázové vyrovnání
300	35 let	126 000	50 400	132 607	1 968	309 007
	20 let	72 000	28 800	36 528	874	137 328
500	35 let	210 000	63 000	205 415	3 046	478 419
	20 let	120 000	36 000	56 617	1 354	212 617
800	35 let	336 000	63 000	300 603	4 455	699 603
	20 let	192 000	36 000	82 916	1 980	310 916
1 000	35 let	420 000	63 000	364 060	5 394	847 060
	20 let	240 000	36 000	100 448	2 397	376 448
1 200	35 let	504 000	63 000	427 515	6 332	994 516
	20 let	288 000	36 000	117 980	2 814	441 980
1 500	35 let	630 000	63 000	522 701	7 741	1 215 701
	20 let	360 000	36 000	144 278	3 440	540 278

Rozdíly mezi jednotlivým vyplácením doživotní starobní penze u žen a mužů jsou různé u každé varianty výše měsíčního příspěvku. U měsíčního příspěvku 300 Kč je rozdíl pouze 400 Kč, ale pokud porovnáme rozdíly u měsíčního příspěvku 1 000 Kč, rozdíl máme až o 1 000 Kč.

Tab. 21. Příspěvky účastníka – muže na penzijním připojištění a jejich zhodnocení[vlastní]

Měsíční příspěvek	Doba spoření	Příspěvek účastníka	Příspěvek státu	Celkové zhodnocení	Doživotní star.penze	Jednorázové vyrovnání
300	35 let	126 000	50 400	132 607	2 345	309 007
	20 let	72 000	28 800	36 528	1 042	137 328
500	35 let	210 000	63 000	205 415	3 631	478 419
	20 let	120 000	36 000	56 617	1 614	212 617
800	35 let	336 000	63 000	300 603	5 309	699 603
	20 let	192 000	36 000	82 916	2 359	310 916
1 000	35 let	420 000	63 000	364 060	6 428	847 060
	20 let	240 000	36 000	100 448	2 857	376 448
1 200	35 let	504 000	63 000	427 515	7 547	994 516
	20 let	288 000	36 000	117 980	3 354	441 980
1 500	35 let	630 000	63 000	522 701	9 226	1 215 701
	20 let	360 000	36 000	144 278	4 100	540 278

7.3 Doporučení

Zvolila jsem klienty ve věku 30 let a 45 let s odchodem do důchodu v 65 letech. Naspořené částky z životního pojištění rozpočítám pro ukázkou na 10 let. Penzijní připojištění a měsíční platby na spoření v penzijních fondech, zvolím na základě rozpočítané částky životního pojištění.

Pokud vezmu v úvahu, že klient za produktivního života vydělával 25 000 Kč a 21 000 Kč, zvolím pro zachování životního standardu částku kolem 15 000 Kč měsíčně. Čili tuto částku seskládám v rámci návrhu portfolia.

Pokud má být klientovi vypláceno 15 000 Kč měsíčně, je nutné si určit celkovou výši naspořenou na životním pojištění a penzijním připojištění. Průměrná výše důchodu u mužů je 11 152 Kč, částka spadající na životní pojištění a penzijní připojištění je 4000 Kč. U žen průměrná výše důchodu činí 9 109 Kč, čímž částka na životním pojištění a penzijním připojištění připadá 6 000 Kč. Výše důchodu je uvedena v současných cenách stejně jako ostatní výpočty.

Žena ve věku 30 let

Pokud měsíční výše starobního důchodu poskytovaným státem je 9 109 Kč, musí uspořit v rámci alternativních variant 6 000 Kč. Pokud tuto částku rozdělím rovným dílem mezi penzijní připojištění a životní pojištění, jednotlivé částky jsou ve výši 3 000 Kč měsíčně. Důchod pobírá klientka po dobu 10 let. Z toho plyne, že celková naspořená částka na životním pojištění i penzijním připojištění by měla činit 360 000 Kč, tak aby splnila podmínku měsíční částky 3 000 Kč z každé varianty.

Dle výše uvedených výpočtů, jsem pro klientku vybrala spoření v rámci investičního životního pojištění. Při měsíční platbě pojistného v hodnotě 713 Kč, klientka naspoří částku 407 733 Kč. Což splňuje zadání, tak aby mohlo být vypláceno 3 000 Kč měsíčně. V tabulce s příspěvků na penzijním připojištění je uvedeno, že při platbě 500 Kč měsíčně, by měsíční částka byla 3 046 Kč. Z toho plyne, že pokud si chce klientka zachovat svůj životní standard i v důchodovém věku, měla by začít spořit již nyní a to částkou 713 Kč na životním pojištění a částkou 500 Kč na penzijním připojištění.

Muž ve věku 30 let

Pokud měsíční výše starobního důchodu poskytovaným státem je 11 152 Kč, musí uspořit v rámci alternativních variant 4 000 Kč. Pokud tuto částku rozdělím rovným dílem mezi penzijní připojištění a životní pojištění, jednotlivé částky jsou ve výši 2 000 Kč měsíčně. Celková naspořená částka na životním pojištění i penzijním připojištění by měla činit 240 000 Kč, tak aby splnila podmínku měsíční částky 3 000 Kč z každé varianty.

V rámci investičního životního pojištění při měsíční platbě 869 Kč, klient naspoří částku 413 156 Kč. Což splňuje zadání, tak aby mohlo být vypláceno 3 000 Kč měsíčně. V tabulce s příspěvky na penzijním připojištění je uvedeno, že při platbě 300 Kč měsíčně, by měsíční částka byla 2 345 Kč. Z toho plyne, že pokud si chce klient zachovat svůj životní standart i v důchodovém věku, měl by začít spořit již nyní a to částkou 869 Kč na životním pojištění a částkou alespoň 300 Kč na penzijním připojištění

Žena ve věku 45 let

Jelikož klientka je ve věku 45 let, bude muset za velmi krátkou dobu naspořit dostatek finančních prostředků, aby byl zajištěn životní standart klientky i v důchodovém věku. Z předešlého doporučení u ženy ve věku 30 let, musí klientka naspořit v rámci životního pojištění a penzijního připojištění celkovou částku ve výši 720 000 Kč. Dle tabulek s výpočty u životního pojištění a penzijního připojištění musí klientka spořit částku 1 758 Kč v rámci životního pojištění a částkou alespoň 1 200 Kč na penzijním připojištění.

Muž ve věku 45 let

Tento klient stejně jako předešlá klientka je ve věku 45 let, bude muset za velmi krátkou dobu naspořit dostatek finančních prostředků, aby byl zajištěn životní standart klienta i v důchodovém věku. Z předešlého doporučení u muže ve věku 30 let, musí klient naspořit v rámci životního pojištění a penzijního připojištění celkovou částku ve výši 480 000 Kč. Dle tabulek s výpočty u životního pojištění a penzijního připojištění musí klient spořit částku 2 308 Kč v rámci životního pojištění a částkou 800 Kč na penzijním připojištění.

Tabulka 22 zobrazuje více přehledně jednotlivé částky, které musí daný klient naspořit, tak aby mohl v důchodovém věku pobírat doživotní starobní důchod ve výši 15 000 Kč měsíčně. Jak je vidět, žena v jakémkoli věku, platí méně na životním pojištění než v rámci penzijního připojištění. U mužů je to naopak.

Tab. 22. Návrh portfolia produktů pro vyplácení po dobu 10 let[vlastní]

	Muž 30 let	Žena 30 let	Muž 45 let	Žena 45 let
Životní pojištění	869 Kč	713 Kč	2 308 Kč	1 758 Kč
Penzijní připojištění	300 Kč	500 Kč	800 Kč	1 200 Kč
Celkem	1 169 Kč	1 213 Kč	3 108 Kč	2 958 Kč

V životním pojištění jsem brala v úvahu pesimistickou variantu. Klient tedy může obdržet i vyšší hodnotu účtu na konci pojistné doby a tak si přilepší. Samozřejmě vývoj ve světě může být jakýkoli a klient může dostat ještě menší nebo též nulové prostředky na konci pojistné doby, vše záleží na vývoji finanční krize a dalších aspektů, které mohou negativně ovlivnit investiční fondy.

Záleží i na povaze klienta a jeho míře rizika. Pokud se jedná o klienta s kladnou mírou k riziku, bude volit spíše dynamickou variantu spoření v rámci investičního životního pojištění. Naopak pokud klient nemá rád riziko, vybere si spíše konzervativní program investování.

ZÁVĚR

Cílem mé diplomové práce bylo navrhnout portfolio produktů pro zajištění se na důchodový věk. Toto téma беру i jako nastávající problém v naší zemi, jelikož již v současné době klesá míra porodnosti a naopak stále přibývá více lidí v důchodovém věku. Stát se snaží o prodloužení doby odchodu do penze, ale ta se nedá prodlužovat do nekonečna. Proto jsem toto téma brala i jako možnost, zjistit kolik bych měla spořit, abych si v důchodovém věku zajistila dosavadní životní standard.

V teoretické části se zabývám jednoduchým popisem současného stavu důchodového systému, starobního důchodu a připravovanou důchodovou reformou. Aby se lépe pochopily v rámci praktické části pojmy, které souvisí s životním pojištěním, věnuji kapitolu i této problematice. Závěrem teoretické části rozebírám penzijní připojištění.

Praktickou část jsem rozdělila mezi popsání budoucího vývoje starobních důchodů a trhu životního pojištění. Jelikož v České republice působí až 19 pojišťoven zabývají se životním pojištěním, vybrala jsem pouze tři. Českou pojišťovnu kvůli největšímu tržnímu podílu v životním pojištění. Aviva životní pojišťovnu, protože je jedna z největších evropských pojišťoven v investičním životním pojištění a pojišťovnu Kooperativa, z pohledu nejlépe hodnocené pojišťovny za poslední dva roky. Další částí je srovnání jednotlivých penzijních fondů, jejich výnosnosti, nákladovosti a počtu účastníků.

Závěrem práce navrhuji konkrétní portfolio pro daného klienta ve věku 35 let a 45 let. Pro zajímavost, jsem srovnala muže i ženy. Nevybírala jsem z konkrétních produktů jednotlivých pojišťoven, ale zajímalo mě, která forma životního pojištění je výhodná. Mezi investičním, kapitálovým a důchodovým životním pojištěním zvítězilo jednoznačně investiční životní pojištění. Nespornou výhodou je přehlednost v poplatcích. Klient si též sám rozhoduje, kam své prostředky vloží. Má na výběr od konzervativní až po dynamický program investování.

Pro zajištění standardu klienta bylo potřeba zajistit výplatu 15 000 Kč měsíčně. Abych takové hodnoty dosáhla, v rámci složení portfolio jsem uvažovala starobní důchod, životní pojištění a penzijní připojištění. Průměrná výše důchodu je v současné době v České republice zhruba 10 000 Kč. Bylo tedy nutné, aby zbylých 5 000 Kč, bylo naspořeno v rámci životního pojištění a penzijního připojištění. V závěrečné fázi jsem tedy navrhla tyto portfolio:

Žena ve věku 30 let, aby zachovala svůj životní standart i v důchodovém věku, by si měla začít spořit již nyní a to částkou 713 Kč na životním pojištění a částkou 500 Kč na penzijním připojištění.

Muž ve věku 30 let, aby zachoval svůj životní standart i v důchodovém věku, by si měl začít spořit již nyní a to částkou 869 Kč na životním pojištění a částkou alespoň 300 Kč na penzijním připojištění.

Žena ve věku 45 let by měla spořit částku 1 758 Kč v rámci životního pojištění a částkou alespoň 1 200 Kč na penzijním připojištění.

Muž ve věku 45 by měl spořit částku 2 308 Kč v rámci životního pojištění a částkou 800 Kč na penzijním připojištění.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] CIPRA, T. *Pojistná matematika: teorie a praxe*. 1. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 1999. 398 s. ISBN 80-86119-17-3.
- [2] DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, s. r. o., 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
- [3] HORA, J., ŠULCOVÁ, J., ZUZAŇÁK, A. *Příručka pro zprostředkovatele pojištění*. 1. vyd. Praha : Linde, a.s., 2004. 256 s. ISBN 80-7201-488-9.
- [4] KAMENÍKOVÁ, B., POLÁCH, J., KRÁL, M. *Bankovníctví a pojišťovnictví*. 1. vyd. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. 160 s. ISBN 978-80-7318-655-5.
- [5] PŘIB, J. *Kdy do důchodu a za kolik*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2004. 196 s. ISBN 80-247-0772-1.
- [6] ŠULC, J. *Penzijní připojištění*. 2. aktualiz. vyd. Praha: Grada Publishing, a. s., 2004. 196 s. ISBN 80-247-0772-1.

Interní zdroje

- [7] *Brožura Aviva EasyLife*. Praha : Aviva, 2010. 8 s.
- [8] *Brožura Programy investování*. Praha : Aviva, 2010. 8 s.
- [9] *Brožura Spořicí životní plán*. Praha : Aviva, 2010. 8 s.
- [10] Česká republika. Zákon o penzijním připojištění. In *Sbírka zákonů*. 1994, 59, s. 22.
- [11] *Národní strategická zpráva o přiměřených a udržitelných důchodech*. Praha : Ministerstvo průmyslu a sociálních věcí, 2005. 24 s.
- [12] *Výroční zpráva*. Praha : ING Penzijní fond, 2009. 47 s.
- [13] *Výroční zpráva*. Praha : Aegon Penzijní fond, 2009. 30 s.
- [14] *Výroční zpráva*. Praha : Kooperativa, 2009. 124 s.

- [15] *Výroční zpráva*. Praha : Česká pojišťovna, 2009. 253 s.
- [16] *Výroční zpráva* . Praha : Česká asociace pojišťoven, 2009. 84 s.

Elektronické zdroje

- [17] *Allianz.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. O penzijním fondu. Dostupné z WWW: <<http://www.allianz.cz/o-spolecnosti/penzijni-fond/o-spolecnosti/>>.
- [18] *Axa.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. AXA penzijní fond, a.s. Dostupné z WWW: <<http://www.axa.cz/AXA/AXA-v-CR/Penzijni-fond/Popis>>.
- [19] *Ceskapojistovna.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Životní pojištění Diamant. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/zivotni-pojisteni-diamant.html>>.
- [20] *Ceskapojistovna.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Životní pojištění Patriot. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/zivotni-pojisteni-patriot.html>>.
- [21] *Ceskapojistovna.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Životní pojištění Profi Invest. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/zivotni-pojisteni-profi-invest.html>>.
- [22] *Ceskapojistovna.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Životní pojištění TOP Invest. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/zivotni-pojisteni-top-invest.html>>.
- [23] *Ceskapojistovna.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Životní pojištění Garance. Dostupné z WWW: <<http://www.ceskapojistovna.cz/zivotni-pojisteni-garance.html>>.
- [24] *Csobpf.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Profil fondu Progres. Dostupné z WWW: <<http://www.csobpf.cz/cz/Progres/Stranky/Profil-fondu-Progres.aspx>>.
- [25] *Csobpf.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Profil fondu Stabilita. Dostupné z WWW: <<http://www.csobpf.cz/cz/Stabilita/Stranky/Profil-fondu-Stabilita.aspx>>.
- [26] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Popis pilířů systému. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/duchodovy-system/>>.

- [27] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Současný český důchodový systém. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/duchodovy-system/soucasny-stav-v-Ceske-republice>>.
- [28] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Tři pilíře důchodového systému. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/duchodovy-system/tri-pilire-systemu/>>.
- [29] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Penzijní připojištění a individuální pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/duchodovy-system/penzijni-pripojisti>>.
- [30] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Příspěvkově a dávkově definované důchodové systémy. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/duchodovy-system/prispevkove-a-davkove-definovane-systemy/>>.
- [31] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Způsoby financování penzijního systému. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/duchodovy-system/zpusoby-financovani/>>.
- [32] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Tři etapy důchodové reformy v ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/postup-duchodove-reformy/etapa-duchodove-reformy>>.
- [33] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Důchodové reforma ve třech krocích. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/zpravy/finance/125607-duchodova-reforma-ve-trech-krocich/>>.
- [34] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Druhá etapa důchodové reformy. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/postup-duchodove-reformy/soukrome-duchody/>>.
- [35] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Třetí etapa důchodové reformy. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/postup-duchodove-reformy/volba-zdroju-duchodu/>>.

- [36] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Kolik ušetřím na daních díky pojištění?. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/pojisteni/informace/zivotni/danova-uspora/>>.
- [37] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Nižší daně díky pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/pojisteni/informace/zivotni/danovy-odpocet/>>.
- [38] *Finance.cz* [online]. 2009 [cit. 2010-05-02]. Činnost penzijního fondu. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/penzijni-fond/>>.
- [39] *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Žádost o důchod. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/starobni-duchody/zadost/>>.
- [40] *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Jak se počítá výše důchodu. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/starobni-duchody/vyse/>>.
- [41] *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Co vstupuje do výpočtu důchodu. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/starobni-duchody/vypocet/>>.
- [42] *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Důchodový věk. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/starobni-duchody/duchodovy-vek/>>.
- [43] *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Dobrovolná účast na důchodovém pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/starobni-duchody/dobrovolna-ucast/>>.
- [44] *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Doba pojištění. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/starobni-duchody/doba-pojisteni/>>.
- [45] *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Podmínky nároku na starobní důchod. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/starobni-duchody/narok-na-starobni-duchod/>>.

- [46] *Finance.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Starobní důchody. Dostupné z WWW: <<http://www.finance.cz/duchody-a-penze/informace/starobni-duchody/>>.
- [47] *Generalipf.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Profil společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.generalipf.cz/cz/horni-menu/profil-spolecnosti/c34>>.
- [48] *Koop.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Univerziální životní pojištění Perspektiva. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/investicni-zivotni-pojisteni/univerzalni-zivotni-pojisteni-perspektiva/>>.
- [49] *Koop.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Zajištění důchodu Harmonie. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/investicni-zivotni-pojisteni/zajisteni-duchodu-harmonie/>>.
- [50] *Koop.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Kapitálové životní pojištění Konto. Dostupné z WWW: <<http://www.koop.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/kapitalove-zivotni-pojisteni/kapitalove-zivotni-pojisteni-konto/>>.
- [51] *Pfcp.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Profil společnosti. Dostupné z WWW: <http://www.pfcp.cz/index.asp?module=ActiveWeb&page=WebPage&s=profil_spolecnosti>.
- [52] *Pfcs.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Profil společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.pfcs.cz/page.aspx?p=profil&i=1>>.
- [53] *Pfkb.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Profil společnosti. Dostupné z WWW: <http://www.pfkb.cz/index.php?id_document=8551>.
- [54] *Produktovelisty.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. Modely a data. Dostupné z WWW: <<http://produktovelisty.cz/penzijni-pripojisteni/listy/modely-pf.html>>.
- [55] VYLITOVÁ, Marketa. *Hermes-ir.lib* [online]. 2002 [cit. 2010-05-02]. Old-Age Pension System and Its Place in the Czech Welfare State. Dostupné z WWW: <http://hermes-ir.lib.hit-u.ac.jp/rs/bitstream/10086/14404/1/pie_dp62.pdf>.
- [56] *Tiscal.cz* [online]. 2010 [cit. 2010-05-02]. INDEXACE Dostupné z WWW: <http://tiscal.cz/mone/mone_center_040128.694583.html>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

A	Rating – nejvyšší stupeň
AA	Rating – nejvyšší stupeň
AIG	American international group
ČNB	Česká národní banka
ČP	Česká pojišťovna
ČR	Česká republika
ČSOB	Československá obchodní banka
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
EU	Evropská unie
FO	Fyzická osoba
HDP	Hrubý domácí produkt
KB	Komerční banka
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
PAYG	Pay-as-you-go
PF	Penzijní fond
PS	Poštovní spořitelna
USA	United states of America

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Predikce vývoje průměrného důchodu.....	39
Obr. 2. Vývoj poměru důchodců a plátců pojistného.....	40
Obr. 3. Průměrná měsíční výše důchodu.....	40
Obr. 4. Rozdělení dle kapitálu.....	41
Obr. 5. Pojišťovny dle zaměření.....	41
Obr. 6. Struktura životního pojištění.....	42
Obr. 7. Celkové předepsané pojistné.....	42
Obr. 8. Nákladovost penzijních fondů.....	61

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Přehled výše státních příspěvků.....	24
Tab. 2. Státní příspěvky u nových smluv.....	35
Tab. 3. Státní příspěvky u starých smluv.....	35
Tab. 4. Předepsané pojistné.....	41
Tab. 5. Připsané zhodnocení účastníkům v letech 1995 až 2001.....	58
Tab. 6. Připsané zhodnocení účastníkům v letech 2002 až 2008.....	59
Tab. 7. Počet účastníků k 31.12.....	60
Tab. 8. Počet účastníků k 31.12.....	60
Tab. 9. Zisk nebo ztráta účetního období.....	62
Tab. 10. Pesimistická varianta pro oba klienty.....	65
Tab. 11. Optimistická varianta pro oba klienty.....	66
Tab. 12. Hodnoty účtů na konci pojistné doby pro klienta ve věku 30 let.....	67
Tab. 13. Hodnota účtu na konci pojistné doby.....	68
Tab. 14. Pesimistická varianta pro oba klienty.....	69
Tab. 15. Optimistická varianta pro oba klienty.....	70
Tab. 16. Hodnoty účtů na konci pojistné doby u klientů ve věku 45 let.....	71
Tab. 17. Hodnota účtu na konci pojistné doby.....	72
Tab. 18. Srovnání produktů pro klienta ve věku 30 let.....	72
Tab. 19. Srovnání produktů pro klienta ve věku 45 let.....	73
Tab. 20. Příspěvky účastníka- ženy na penzijním připojištění a jejich zhodnocení....	75
Tab. 21. Příspěvky účastníka-muže na penzijním připojištění a jejich zhodnocení...	75
Tab. 22. Návrh portfolia produktů pro vyplácení po dobu 10 let.....	78

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Důchodový věk u narozených po roce 1941
- P II Jednotlivé podíly pojišťoven v ČR
- P III Deset významných společností v portfoliu Garance
- P IV Přehled penzijních fondů a jejich slučování
- P V Nákladovost PF a náklady příštích období
- P VI Příspěvky účastníka – ženy na PF
- P VII Příspěvky účastníka – muže na PF

PŘÍLOHA P I: DŮCHODOVÝ VĚK U NAROZENÝCH PO ROCE 1941

Rok narození	Důchodový věk činí u						
	mužů	žen s počtem vychovaných dětí					
		0	1	2	3	4	5 a více
1941	61	58	56 + 8	55 + 4	54	54	53
1942	61 + 2	58 + 4	57	55 + 8	54 + 4	54 + 4	53
1943	61 + 4	58 + 8	57 + 4	56	54 + 8	54 + 8	53 + 4
1944	61 + 6	59	57 + 8	56 + 4	55	55	53 + 8
1945	61 + 8	59 + 4	58	56 + 8	55 + 4	55 + 4	54
1946	61 + 10	59 + 8	58 + 4	57	55 + 8	54 + 8	54 + 4
1947	62	60	58 + 8	57 + 4	56	56	54 + 8
1948	62 + 2	60 + 4	59	57 + 8	56 + 4	56 + 4	55
1949	62 + 4	60 + 8	59 + 4	58	56 + 8	56 + 8	55 + 4
1950	62 + 6	61	59 + 8	58 + 4	57	57	55 + 8
1951	62 + 8	61 + 4	60	58 + 8	57 + 4	57 + 4	56
1952	62 + 10	61 + 8	60 + 4	59	57 + 8	57 + 8	56 + 4
1953	63	62	60 + 8	59 + 4	58	58	56 + 8
1954	63 + 2	62 + 4	61	59 + 8	58 + 4	58 + 4	57
1955	63 + 4	62 + 8	61 + 4	60	58 + 8	58 + 8	57 + 4
1956	63 + 6	63	61 + 8	60 + 4	59	59	57 + 8
1957	63 + 8	63 + 4	62	60 + 8	59 + 4	59 + 4	58
1958	63 + 10	63 + 8	62 + 4	61	59 + 8	59 + 8	58 + 4
1959	64	64	62 + 8	61 + 4	60	60	58 + 8
1960	64 + 2	64 + 2	63	61 + 8	60 + 4	60 + 4	59
1961	64 + 4	64 + 4	63 + 4	62	60 + 8	60 + 8	59 + 4
1962	64 + 6	64 + 6	63 + 8	62 + 4	61	61	59 + 8
1963	64 + 8	64 + 8	64	62 + 8	61 + 4	61 + 4	60
1964	64 + 10	64 + 10	64 + 4	63	61 + 8	61 + 8	60 + 4
1965	65	65	64 + 8	63 + 4	62	62	60 + 8
1966	65	65	65	63 + 8	62 + 4	62	61
1967	65	65	65	64	62 + 8	62	61 + 4
1968	65	65	65	64	63	62	61 + 8

PŘÍLOHA P II: JEDNOTLIVÉ PODÍLY POJIŠŤOVEN V ČR

Pojišťovna	2009	2008	2007	2006
	Podíl (%)	Podíl (%)	Podíl (%)	Podíl (%)
Česká pojišťovna	23,0	25,0	25,1	28,06
Kooperativa	13,0	13,2	12,8	13,33
Pojišťovna České spořitelny	11,6	11,7	11,8	9,36
ING	10,4	14,0	13,4	12,62
ČSOB pojišťovna	9,4	9,6	10,0	9,42
Komerční pojišťovna	7,7	3,0	3,5	5,04
Allianz	5,0	4,8	4,8	4,55
Generali pojišťovna	4,4	4,6	4,4	4,17
AXA - ŽP	3,5	2,6	3,5	2,99
Amcico	3,1	3,3	3,3	3,66
Česká podnikatelská pojišťovna	2,8	2,5	2,2	2,3
Uniqa	2,0	2,1	2,0	1,79
Aviva	1,3	1,6	1,5	1,54
Aegon	1,1	0,6	0,4	0,21
Victoria Volksbank	0,5	0,5	0,4	0,35
Wustenrot	0,5	0,5	0,4	0,45
Cardif	0,4	0,4	0,4	0,36
Hasičská vzájemná pojišťovna	0,0	0,0	0,0	0,03
Maxima pojišťovna	0,0	0,0	0	0

PŘÍLOHA P III: DESET VÝZNAMNÝCH SPOLEČNOSTI V PORT-FOLIU GARANCE

Název	Trh	Země	Sektor
France Telecom	Paříž	Francie	Telekomunikační služby
Baxter Intl Inc	NYSE	USA	Zdravotní péče
Gazprom-adr	Londýn	Rusko	Ropa
CNOOC ltd	Hongkong	Čína	Ropa
Astrazeneca plc	Švýcarsko	Švýcarsko	Farmacie
Monsanto co	NYSE	USA	Potraviny
Archer-daniels	NYSE	USA	Potraviny
Erste group bank	Vídeň	Rakousko	Finančnictví
Toyota motor	Tokio	Japonsko	Auta
Newmont minning	NYSE	USA	Těžba zlata

PŘÍLOHA P IV: PŘEHLED PENZIJNÍCH FONDŮ A JEJICH SLUČOVÁNÍ

47	AEGON Penzijní fond, a.s. (2007)		AEGON Penzijní fond, a.s.	
46	Allianz PF, a.s.	Allianz PF, a.s.	Allianz PF, a.s.	
17	Živnobanka	splynutí do (46) k 30.9.1997		
31	Allianz-Hypo PF	splynutí do (46) k 30.9.1997		
16	Winterthur PF		CS L&P PF, a.s.	Winterthur PF
12	PF Energie	sloučen s (18)		
13	Báňský a hutní PF	sloučen s (18)		
37	Bižuterní otevřený PF	sloučen s (18)		
28	PF VZP ČR	sloučen s (18)		
30	CR Fontána PF	sloučen s (18)		
34	Univerzální PF Everest	sloučen s (18)		
2	Vojenský otevřený PF		sloučen s (18)	
6	Podnikatelský PF	sloučen s (2)		
15	PF Union (1995)	sloučen s (2) k 31.3.1999		
7	Českomoravský PF, a.s.		ČSOB PF Stabilita a.s.	
27	Občanský PF	sloučen s (7) k 31.5.1996		
45	Český PF Zdraví		Český PF Zdraví	sloučen s (7) k 31.5.2000
22	PF Zdraví	k 1.7.1997 splynutí do (45)		
10	Český PF	k 1.7.1997 splynutí do (45)		
32	Spokojenosti Českých přístavů		ČSOB PF	ČSOB PF Progres, a.s.
4	Zemský PF, a.s.	sloučen s (32)		
23	Hornický PF, a.s.	sloučen s (32)		
42	Generál PF, a.s.		Generál PF, a.s.	
29	Průmyslový PF	ING PF, a.s.	ING PF, a.s.	
3	PF České pojišťovny		PF České pojišťovny	
1	Všeobecný vzájemný PF	Commercial Union PF	ČP Penzijní fond, a.s.	sloučen do (3) 1.8.2003
33	PF Koruna (1995)		Jistota a Koruna PF (1999)	ABN AMRO pen. f. (2000)
18	PF Jistota	sloučen do (33)		Nový ČP PF (2004)
36	PF Rentia	sloučen do (18)		sloučen do (3) k 1.10.2004
20	PF ŠKODA (1995)	ABN AMRO Pen. f. (2000)	sloučen do (33) k 31.12.2000	
19	Stavební PF			sloučen do (33)
24	Spořitelní PF	PF České spořitelny, a.s.	PF České spořitelny, a.s.	
39	PF Garant	sloučen s (24) k 1.1.1997		
14	PF Komerční banky, a.s.		PF Komerční banky, a.s.	
5	PF Renta	PF Certum-Renta	v likvidaci	
35	Certum PF	sloučen s (5)		
8	Bankovní PF	v likvidaci		
9	Český národní PF	v likvidaci		
11	PF Vyšehrad	v likvidaci		
21	Multi PF	v likvidaci		
25	PF Thalia	v likvidaci		
26	Garance-Vzájemný PF pro Čechy, Moravu a Slezsko	v likvidaci		
38	PF Hosten (1995)	Nový PF (1997)	v likvidaci od 29.3.1999	
40	Regionální PF	v likvidaci od 4.5.2000		
41	PF Viva (1995)	v likvidaci od 2.1.2001		
43	PF Univerzum	v likvidaci		
44	Rodinný PF	v likvidaci		

PŘÍLOHA P V: NÁKLADOVOST PF A NÁKLADY PŘÍŠTÍCH OBDOBÍ

Nákladovost PF

Aktivní PF	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AEGON PF	x	x	x	x	x	69,8%	18,2%
Allianz PF	1,8%	1,3%	1,0%	0,8%	0,7%	0,7%	0,8%
AXA PF	3,0%	2,1%	1,6%	1,6%	1,4%	1,4%	1,4%
ČSOB PF Progres	5,5%	4,1%	3,5%	3,4%	2,4%	1,6%	1,6%
ČSOB PF Stabilita	3,0%	2,5%	2,3%	2,5%	2,0%	1,4%	1,3%
Generali PF	2,8%	2,3%	2,2%	2,2%	2,7%	1,8%	1,6%
ING penzijní fond	2,9%	2,5%	2,5%	2,2%	1,9%	1,7%	1,7%
PF České pojišťovny	3,1%	2,3%	2,0%	1,7%	1,7%	1,8%	1,9%
PF České spořitelny	3,2%	2,3%	2,1%	2,0%	1,7%	1,7%	1,3%
PF Komerční banky	2,0%	1,5%	1,5%	1,7%	1,6%	1,4%	1,5%
Aktivní PF	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Minimum	1,8%	1,3%	1,0%	0,8%	0,7%	0,7%	0,8%
Maximum	5,5%	4,1%	3,5%	3,4%	2,7%	1,8%	1,9%
Průměr	3,0%	2,3%	2,1%	2,0%	1,8%	1,5%	1,5%

Náklady příštích období vůči prostředkům účastníků

Aktivní PF	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AEGON PF	x	x	x	x	x	x	x	104,1%	26,3%
Allianz PF	3,5%	3,0%	1,3%	0,9%	0,8%	0,9%	1,0%	1,1%	1,2%
AXA PF	5,3%	3,2%	1,8%	1,7%	2,2%	2,4%	2,3%	2,3%	2,3%
ČSOB PF Progres	2,2%	5,4%	1,4%	1,9%	3,3%	7,6%	4,9%	4,5%	4,4%
ČSOB PF Stabilita	2,8%	2,6%	2,2%	2,3%	2,3%	2,1%	2,1%	2,1%	2,1%
Generali PF	4,5%	5,2%	0,7%	0,5%	0,6%	1,1%	1,2%	1,0%	2,0%
ING penzijní fond	4,4%	6,0%	3,3%	3,1%	3,1%	2,8%	2,4%	2,2%	2,1%
PF České pojišťovny	3,6%	4,1%	2,3%	2,0%	2,1%	2,3%	2,6%	2,6%	2,6%
PF České spořitelny	1,0%	1,5%	0,8%	0,4%	0,2%	0,2%	0,4%	0,4%	0,5%
PF Komerční banky	2,1%	2,3%	0,9%	1,1%	1,4%	2,0%	2,5%	2,7%	2,5%

PŘÍLOHA P VI: PŘÍSPĚVKY ÚČASTNÍKA - ŽENY NA PF

Měsíční příspěvek	Doba spoření	Příspěvek účastníka	Příspěvek státu	Celkové zhodnocení	Doživotní star.penze	Jednorázové vyrovnání
300	35 let	126 000	50 400	132 607	1 968	309 007
	20 let	72 000	28 800	36 528	874	137 328
	15 let	54 000	21 600	19 454	517	95 054
	5 let	18 000	7 200	1 934	148	27 134
500	35 let	210 000	63 000	205 415	3 046	478 419
	20 let	120 000	36 000	56 617	1354	212 617
	15 let	90 000	27 000	30 168	800	147 168
	5 let	30 000	9 000	3 010	228	42 010
800	35 let	336 000	63 000	300 603	4 455	699 603
	20 let	192 000	36 000	82 916	1 980	310 916
	15 let	144 000	27 000	44 207	1 170	215 207
	5 let	48 000	9 000	5 380	334	61 432
1000	35 let	420 000	63 000	364 060	5 394	847 060
	20 let	240 000	36 000	100 448	2 397	376 448
	15 let	180 000	27 000	53 566	1 417	260 566
	5 let	60 000	9 000	5 380	404	74 380
1200	35 let	504 000	63 000	427 515	6 332	994 516
	20 let	288 000	36 000	117 980	2 814	441 980
	15 let	216 000	27 000	62 926	1 664	305 926
	5 let	72 000	9 000	6 328	475	87 328
1500	35 let	630 000	63 000	522 701	7 741	1 215 701
	20 let	360 000	36 000	144 278	3 440	540 278
	15 let	270 000	27 000	76 065	2 033	373 965
	5 let	90 000	9 000	7 750	580	106 750

PŘÍLOHA P VII: PŘÍSPĚVKY ÚČASTNÍKA - MUŽE NA PF

Měsíční příspěvek	Doba spoření	Příspěvek účastníka	Příspěvek státu	Celkové zhodnocení	Doživotní star.penze	Jednorázové vyrovnání
300	35 let	126 000	50 400	132 607	2 345	309 007
	20 let	72 000	28 800	36 528	1 042	137 328
	10 let	36 000	14 400	8 189	379	58 589
	5 let	18 000	7 200	1 934	175	27 134
500	35 let	210 000	63 000	205 415	3 631	478 419
	20 let	120 000	36 000	56 617	1 614	212 617
	10 let	60 000	18 000	12 710	586	90 710
	5 let	30 000	9 000	3 010	271	42 010
800	35 let	336 000	63 000	300 603	5 309	699 603
	20 let	192 000	36 000	82 916	2 359	310 916
	10 let	96 000	18 000	18 648	857	132 648
	5 let	48 000	9 000	4 432	397	61 432
1000	35 let	420 000	63 000	364 060	6 428	847 060
	20 let	240 000	36 000	100 448	2 857	376 448
	10 let	120 000	18 000	22 606	1 038	160 606
	5 let	60 000	9 000	5 380	481	74 380
1200	35 let	504 000	63 000	427 515	7 547	994 516
	20 let	288 000	36 000	117 980	3 354	441 980
	10 let	144 000	18 000	26 565	1 218	188 565
	5 let	72 000	9 000	6 328	564	87 328
1500	35 let	630 000	63 000	522 701	9 226	1 215 701
	20 let	360 000	36 000	144 278	4 100	540 278
	10 let	180 000	18 000	32 502	1 489	230 502
	5 let	90 000	9 000	7 750	690	106 750